

Тексеру комиссиясының перспективалық жоспары

Оңтүстік Қазақстан облысы бойынша тексеру комиссиясы төрағасының м.у.а.

2017 жылғы 28 желтоқсанында № 262 бұйрығымен бекітілді

Құрылымы

	Кіріспе
I	Қызметтің негіздері
II	Пайымы, Миссиясы және Мақсаты
III	Ағымдағы жағдайды бағалау
IV	Тексеру комиссиясын дамытудың 2017-2021 жылдарға арналған перспективалық бағыттары
	· Мемлекеттік аудитті енгізу және мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау жүйесін Тексеру комиссиясының органы ретінде дамыту Әдіс амалық және құқықтық негіздеріАудиторлық қызмет және қаржылық бақылауСараптамалық-талдамалық қызметТексеру комиссиясы шешімдерінің орындалуын мониторингілеуІшкі аудитАдами капиталды басқару
	· Есеп комитетінің интеграцияланған ақпараттық жүйесін дамыту
	· Есеп комитетінің мемлекеттік органдармен, жұртшылықпен өзара іс-қимылыМемлекеттік аудит және қаржылық бақылау органдарымен, мәслихатпен және құқық қорғау органдарымен өзара іс-қимылы Жұртшылықпен өзара іс-қимылыҚорытынды
V	Перспективалық жоспарды іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспары

КІРІСПЕ

Тексеру комиссиясының қызметін тиімді ұйымдастыру және елімізде жүргізіліп жатқан саяси, экономикалық және әлеуметтік реформалар жағдайында дамуы ұзақ мерзімді мақсаттарды және стратегиялық бағыттарды дұрыс айқындауға байланысты.

Перспективалық жоспарлауды енгізу Тексеру комиссиясының миссиясын мемлекетке барынша пайдамен және жұртшылыққа ашықтықпен іске асыруға ұмтылуға негізделген.

Перспективалық жоспарлау қазіргі кезеңінде жаңа бюджеттік саясат және Қазақстан Республикасында мемлекеттік аудитті енгізу тұжырымдамаларына сәйкес, мемлекеттік аудитке өтуді және мемлекеттік қаржылық бақылауды одан әрі дамытуды қамтамасыз етуге бағытталған.

Осы Перспективалық жоспар Тексеру комиссиясы қызметінің бес жылға арналған негізгі стратегиялық бағыттарын айқындайды.

ҚЫЗМЕТТІҢ НЕГІЗДЕРІ

Тексеру комиссиясы сыртқы мемлекеттік аудит және қаржылық бақылаудың органы болып табылады.

Мемлекеттік аудит туралы Заңының 13-бабына сәйкес Тексеру комиссиясының құзыреті шеңберіндегі функциялары мен өкілеттіктері айқындалған, оның негізгілері мыналар болып табылады:

Тиімділік аудитін жүргізу:

– есепті қаржы жылына жергілікті бюджеттің атқарылуы туралы есебін дайындай отырып, Қазақстан Республикасының бюджет жүйесінің принциптеріне сәйкес жоспарлау және жергілікті бюджеттің атқарылуы, жергілікті атқарушы органның өзінің мазмұны бойынша тиісті есебіне қорытынды болып табылады;

- байланысты гранттарды пайдалану, бюджеттік инвестицияларды, мемлекеттік және мемлекет кепілдік берген қарыздарды, мемлекет кепілгерлігімен тартылған және мемлекет активтері;
- жергілікті атқарушы орган қызметіне әсер етуі және экономиканың дамуына квазимемлекеттік сектор субъектілері немесе экономиканың салаларын жеке алғандағы, әлеуметтік және мемлекеттік басқарудың басқа да салалары;
- Қазақстан Республикасының мемлекеттік жоспарлау жүйесі құжаттарының атқарылуын іске асыру бөлігінде тиісті бюджет және мемлекет активтерін пайдаланудың, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Президентінің тапсырмалары бойынша өзге де бағыттары;

негізділігін жоспарлау, іске асырылуын және жергілікті атқарушы органмен тиімділігін жүзеге асыру және квазимемлекеттік сектор субъектілерінің тауарларды сатып алу, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді;

баға белгілеу, бағалауды қоса алғандағы айырма арасындағы өлшеміне бөлінген (жұмсалған) жергілікті қаржы ресурстарын сатып алу үшін тауарлардың, жұмыстардың және қызметтердің нарықтық құнымен сатып алынған тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді;

- квазимемлекеттік сектор субъектілері активтерін басқару;
- салықтық әкімшілендіру;
- келісім шарттар;
- қоршаған ортаны қорғау саласы;
- ақпараттық технологиялар саласы;
- мемлекеттік аудит объектілерінің қызметі.

Сәйкестік аудитін жүргізу:

- мемлекеттік аудиттің бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілікті жасаудың дұрыстығын және анықтығын жүргізу;
- жергілікті атқарушы органның және квазимемлекеттік сектор субъектілерінің шарттарын орындау;
- жергілікті бюджетке түсетін түсімдердің толықтығы мен уақтылылығын, бюджетке түсетін түсімдердің алымы, сондай-ақ қайтарудың дұрыстығын, жергілікті бюджеттен қате (артық) төленген сомаларын есепке жатқызу;
- жергілікті бюджет қаражатын пайдалану, оның ішінде бөлінген жоғары тұрған бюджеттен төмен тұрған бюджетке нысаналы трансферттер мен кредиттерді, байланысты гранттарды, мемлекеттік және мемлекет кепілдік берген қарыздар, сондай-ақ қарыздарды, мемлекет кепілгерлігімен тартылған;
- қаржылық-экономикалық негіздемесіне сәйкес квазимемлекеттік сектор субъектілерінің оларға бөлінген жергілікті бюджет қаражатын пайдалану.

Тексеру комиссиясы өз кезегінде тиісті жергілікті бюджеттің шоғырландырылған қаржылық есептілігін, бюджеттік бағдарламалар әкімшілерінің қаржылық есептілігін және мемлекеттік мекемелердің әкімшілік-аумақтық аудит жүргізеді.

Сонымен қатар, Тексеру комиссиясы жүзеге асырады:

- сыбайлас жемқорлыққа қарсы әрекет шараларын өз құзыреті шегінде қамтамасыз етеді;
- лауазымды тұлғалардың мемлекеттік аудит объектілері бойынша мәселелерімен сыртқы мемлекеттік аудитті жүргізуге байланысты тиісті ақпаратты тыңдайды;

– лауазымды тұлғаларды тәртіптік жауапкершілікке тарту және тағайындау туралы мемлекеттік аудит қорытындылары бойынша ұсыныстар енгізеді;

мемлекеттік аудит және сараптау-талдамалық іс-шараларының бұзушылықтарын және кемшіліктерін анықтау (анықталатын) барысында жою бойынша шаралар қабылдайды;

Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің лауазымды тұлғалармен сақтамауы жөнінде анықталған фактілер бойынша мәслихатқа ұсыныстар енгізеді, сондай-ақ аудит нәтижелері бойынша тиімділігі;

өзінің қызметі туралы ақпаратты бұқаралық ақпарат құралдарында қамтамасыз етуді ескере отырып, құпиялылық режимінің, қызметтік, коммерциялық немесе заңмен қорғалатын өзге де құпияны орналастырады;

сараптамалық-талдамалық қызметті ағымдағы және кейіннен бағалау түрінде жүзеге асырады;

Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де өкілеттіктерді жүзеге асырады.

ПАЙЫМЫ, МИССИЯСЫ ЖӘНЕ МАҚСАТЫ

Тұжырымдамаға сәйкес мемлекеттік аудитті енгізу тұтас және аудит объектілері қызметі тиімділігінің тәуелсіз бағалау Қазақстан Республикасында бүгінде мемлекеттік аудит ретінде көрінеді, қаржылық мәселелер бойынша қамту ғана емес, олардың қызметінің барлық бағыттарын ұсынымдарды берумен бірге анықталған кемшіліктерді және оларды жою бойынша ұсыныстар.

Бүгінде Тексеру комиссиясының мақсаты мемлекеттік аудит орган ретінде басқару тиімділігін арттыру үшін ұсынымдарды әзірлеу болып табылады, жетілдіру мен арттыруға бағытталған аудит объектісі қызметінің тиімділігін және мемлекеттік қаражат пен активтерді пайдалану негізінде мемлекеттің қызметін бағалау, мемлекеттік органдардың және квазимемлекеттік сектор субъектілерінің пайдалана отырып, тәуекелдерді басқару жүйесін дамытуға, экономиканың немесе оның жекелеген салаларын, сондай-ақ, мемлекеттік органдардың қызметтерінің тиімділігін талдау.

Сондай-ақ, жүзеге асыру шеңберінде қаржылық бақылау арқылы бюджетке қайтаруды қамтамасыз ету, қалпына келтіру арқылы жұмыстарды орындау, қызметтер көрсету, тауарлар жеткізу және (немесе) есепке алу бойынша анықталған бұзушылықтар сомасын көрсету, ұйғарымдарын орындауды және кінәлі адамдарды жауапкершілікке тарту прокуратурасы қаржылық бақылау болып табылады:

міндетті орындау үшін барлық мемлекеттік органдар, ұйымдар мен лауазымды адамдар анықталған бұзушылықтарды жою туралы нұсқамалар мен жауапкершілігін қарау жөнінде оларға жол берген тұлғалардың;

әкімшілік іс қозғау құзыреті шегінде Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген әкімшілік құқық бұзушылықтар туралы;

3) белгілері анықталған жағдайларда қылмыстық немесе әкімшілік құқық бұзушылық объектісінің лауазымды адамдарының әрекеттерінде мемлекеттік аудит материалдарды тиісті аудиторлық дәлелдер, құқық қорғау органдарына немесе уәкілетті органдар қозғауға және (немесе) әкімшілік құқық бұзушылық істерді қарауға;

4) талап-арыз сотқа бюджетке қайтаруды қамтамасыз ету мақсатында, қалпына келтіру арқылы жұмыстарды орындау, қызметтер көрсету, тауарлар жеткізу және (немесе) есепке алу бойынша анықталған бұзушылықтар сомасын көрсету және нұсқаманы орындау.

Тексеру комиссиясының миссиясы қаржы тәртібін нығайту, халықтың өмір жағдайы сапасының серпінді өсуін және елдің ұлттық қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін ұлттық ресурстарды (қаржы, табиғи, өндірістік, еңбек, ақпараттық) пайдаланудың тиімділігін арттыру болып табылады.

Тексеру комиссиясының негізгі міндеттері сыртқы мемлекеттік аудит болып табылатын талдау (бағалау, тексеру) тиімді пайдалану үшін ұлттық ресурстарды (қаржы, табиғи, өндірістік, еңбек, ақпараттық) халықтың өмір сүру жағдайларының сапасын қарқынды өсуін қамтамасыз ету үшін және еліміздің ұлттық қауіпсіздігі.

Отырыстардың қорытындылары мен республикалық бюджеттің атқарылуы туралы жыл сайынғы есептерді жариялау арқылы қызметтің айқындығы мен ашықтығын қамтамасыз ете отырып, Тексеру комиссиясы ел азаматтарына мемлекеттік билік есептілігінің іргелі принциптерінің іске асырылуына ықпал етеді.

Пайымы	Миссиясы
<p>Тексеру комиссиясы – Қазақстан Республикасы сыртқы мемлекеттік аудит және қаржылық бақылауының тәуелсіз, тиімді және объективті органы</p>	<p>Қазақстан Республикасында қаржы тәртібін нығайту, мемлекеттік қаржыларды пайдаланудың тиімділігін арттыру, мемлекет активтерін және квазимемлекеттік сектор субъектілерінің экономикалық тұрақтылықты қамтамасыз ету</p>

III. АҒЫМДАҒЫ ЖАҒДАЙДЫ БАҒАЛАУ

Мемлекеттік қаржылық бақылау жүйесі Қазақстан тәуелсіздігін алған кезден бастап елеулі өзгерістерге ұшырауда: ұйымдық құрылымы өзгеріп, өкілеттіктердің аражігі ажыратылуда, бақылау іс-шараларын жүргізудің әдістемесі өзгеруде.

Мемлекеттік аудит жүйесіне көшуіне байланысты Тексеру комиссиясының алдында қойылған міндеттерге қол жеткізу және ұзақ мерзімді кезеңдегі міндеттерді шешу үшін жедел ден қоюды талап ететін жаңа сын-қатерлер тұр.

Әдіснамалық және құқықтық негіздер

Әдіснамалық және құқықтық негізімен әдіснамалық құрамдас әзірлеу жолымен өзінің әдіснамалық құжаттардың, әдіснамалық басшылықтардың түсіндірме жұмыстарын жүргізудің, Есеп комитетімен жеткізілген және техникалық оқуды өткізудің, Тексеру комиссиясының қызметін күшейту болып табылады.

Тексеру комиссиясымен қатар, нормативтік құқықтық актілерді пайдаланумен және әдіснамалық құжаттардың, Есеп комитетімен әзірленген және жеткізілген, сондай-ақ өз әдіснамалық құжаттарымен әзірленген (басшылық), ерекшелігін ескеретін, Тексеру комиссиясының қажеттілігі және қоршаған ортаға жұмыс істеуі. Бүгінгі таңда Тексеру комиссиясымен 5 әдіснамалық құжаттары және басшылық жұмыс істейді, 02.03.2016 жылғы №01-24/51 бұйрығымен бекітілген «ОҚО Тексеру комиссиясының бағалау Әдістемесінің қызметі мемлекеттік әкімшілік қызметшілерінің “Б” корпусының», 25.08.2016 жылғы №02-24/219 бұйрығымен бекітілген “Әдіснамалық басшылықты қолдану рәсімдік стандарттарын, сыртқы мемлекеттік аудитті және қаржылық бақылауды жүргізу сапасын бақылау органдары сыртқы мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау туралы”, 25.08.2016 жылғы №02-24/218 бұйрығымен бекітілген «Тексеру комиссиясының Әдістемелік басшылықты жүргізу жөніндегі тиісті бюджеттердің атқарылуын ағымдағы бағалау», 22.08.2016 жылғы №02-24/201 бұйрығымен бекітілген “Сыртқы мемлекеттік аудитті жүргізу барысында бағдарламаларды әзірлеу жөніндегі әдістемелік ұсынымдар”, 14.11.2016 жылғы №02-24/266 бұйрығымен бекітілген «Сыйақы беру қағидасы, материалдық көмек көрсету және мемлекеттік қызметшілер болып табылатын Тексеру комиссиясы қызметшілерінің жалақыларына қосымша төлемақыны анықтау, сондай-ақ мемлекеттік қызметшілер болып табылмайтын».

Іске асыру және пайдалану жөніндегі нормативтік және әдіснамалық құжаттарды, Есеп комитетімен әзірлеген және жеткізілген, сондай-ақ Тексеру комиссиясымен әзірленген әдіснамалық

құжаттардың аудиторлық іс-шаралардың заңға сәйкес сүйемелдеу ықпалын күшейту және тексеру комиссияларының қызметкерлері үшін нормативтік құқықтық актілерді және әдіснамалық құжаттарды түсіндіре отырып тұрақты негізде техникалық оқуларды өткізуді, аудиторлықтың негізгі ережелері және Тексеру комиссиясының өзге де өкілеттіктері.

Аудиторлық қызмет және қаржылық бақылау

Тексеру комиссиясының қызметі оның түйінді функцияларының бірі ретінде жоспарлау кезеңінен бастап, бақылаудың қорытындысын шығаруға және Тексеру комиссиясы қабылдаған шешімдердің орындалуын мониторингілеуге дейін жүйеленген.

Аудиторлық қызметін жүзеге асыру «Облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың сыртқы мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау жүргізу қағидасын бекіту туралы» Есеп комитетінің 2015 жылғы 30 қарашадағы №17-НҚ нормативтік қаулысымен және тиісті жылға арналған мемлекеттік аудит объектілердің тізбесін қалыптастыру кезінде қолданылатын тәуекелдерді басқарудың үлгі жүйесімен регламенттеледі.

Аудиторлық өкілеттіктерін тиімді іске асыруды қамтамасыз ету мақсатында Тексеру комиссиясымен айқындалған аудиторлық қызметті қолдану барысында тәуекел-бағдарланған және жүйелі негіз тәсіл болып табылады. Яғни, барлық аудиторлық және сараптамалық-талдамалық іс-шаралар Тексеру комиссиясының тәуекелді аймақтарында бағытталған.

Мемлекеттік аудитті енгізу тұжырымдамасын іске асыру шеңберінде Сыртқы мемлекеттік қаржылық бақылау органдарының үйлестіру кеңесінде мақұлданған тәуекелдерді басқару жүйесіне (бұдан әрі – ТБЖ) бірыңғай принциптер мен тәсілдер жобасы әзірленді.

Сондай-ақ, Республикалық бюджеттің атқарылуын бақылау жөніндегі Есеп комитетінің 2015 жылдың 28 қарашадағы №13-НҚ нормативтік қаулысымен бекітілген, Есеп комитетімен әзірленген жаңа «Тәуекелдерді басқарудың Үлгі жүйесі, тиісті жылға арналған мемлекеттік аудит және қаржылық бақылаудың объектілерінің тізбесін қалыптастыру кезінде қолданылатын және сыртқы мемлекеттік аудитті жүргізу үшін».

Талдамалық қызмет

Мемлекеттік аудитке көшу бойынша заңнамалық және нормативтік базаның қабылдануымен Тексеру комиссияның талдау қызметінің маңыздылығы артады. Сонымен бірге, қаржылық бұзушылықтардың жасалу себептерін зерделеуге, бюджетті жоспарлау және атқару кезінде орын алып отырған жүйелі проблемалардың мемлекет қаржысын басқарудың тиімділігіне тигізетін ықпалын бағалауға жеткіліксіз дәрежеде назар аударылмай отыр., Бюджеттің ағымдағы және кейіннен бағалауды жүргізу және басқа да бірқатар функциялары мен өкілеттіктерінің Тексеру комиссиясының жоспарын сараптамалық-талдамалық іс-шаралар арқылы жүзеге асырылады.

Мемлекеттік аудит туралы Заңның 26-бабының мемлекеттік аудитті кейіннен бағалау барысында бюджетті орындау туралы мәслихаттардың шешімдерін есепті қаржы жылына сәйкестігін анықтау үшін нақты көрсеткіштерді бюджеттердің атқарылу көрсеткіштері бекітілген тиісті мәслихат шешімдерінің бюджеті туралы, толықтығы мен орындалу уақтылығын бюджет көрсеткіштерін, жылдық есептерді, бюджеттердің атқарылуы туралы бюджеттік есептілікті, бюджеттік бағдарламалардың әкімшілерін белгілеу мақсатында заңдылық бюджеттердің атқарылуының дұрыстығын, есеп және есеп беру, бюджет қаражатын пайдалану тиімділігін, мемлекет активтерін Тексеру комиссиясы жүзеге асырады .

Қазақстан Республикасының Бюджет кодексіне сәйкес кейіннен бағалауды жүргізу қорытындылары бойынша жергілікті атқарушы органның, облыстың, ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) тиісті бюджеттің атқарылуы туралы қорытынды есебі дайындалады, оларды ұсыну және қарау жүзеге асырылады.

Сондай-ақ мемлекеттік аудит туралы Заңның 28-бабына сәйкес тексеру комиссиясымен ағымдағы бағалау жедел ақпаратты қалыптастыру мақсатында мәслихаттар мен әкімдіктер үшін тиісті бюджеттің атқарылуы туралы жүзеге асырылады.

Жүйелеу мақсатында және мәселелерін анықтау кезінде жергілікті бюджеттің орындалуы жоспарланған аналитикалық ақпаратты дайындау және тексеру комиссиясының сараптамалық-талдау қызметі талдамалық баяндамаларды іске асыру шеңберінде, сонымен қатар Тексеру комиссиясының жұмыс жоспарына сәйкес ағымдағы бағалау қорытындысы бойынша.

Есеп-қорытындылары бойынша кейіннен бағалау, сондай-ақ құрылымы және мазмұны бойынша талдау ақпаратының қорытындыларындағы ағымдағы бағалауды, Есеп комитетімен әзірленген мемлекеттік аудит және қаржылық бақылаудың тиісті рәсімдік стандарттарына сәйкес жүзеге асырылатын болады. (тексеру комиссиясымен әзірленген 25.08.2016 жылғы №02-24/218 бұйрығымен бекітілген, сыртқы мемлекеттік аудит және қаржылық бақылаудың рәсімдік стандарттарын қабылдағанға дейін, Тексеру комиссиясы басшылыққа алған жергілікті бюджеттердің орындалуын жүзеге асыру бойынша ағымдағы бағалау «Тексеру комиссияның басшылығымен Әдістемені жүргізу жөніндегі тиісті бюджеттердің атқарылуын ағымдағы бағалау»).

Тексеру комиссиясы шешімдерінің орындалуын мониторингілеу

Тексеру комиссиясы жүргізілетін бақылау іс-шараларының қорытындысы бойынша ол арналған ұйымдар мен лауазымды адамдар орындауға міндетті қаулылар (ұсынымдар) түріндегі шешімдерді қабылдайды, сондай-ақ Тексеру комиссиясымен мемлекеттік аудит объектілері ұсынымдарын әзірлейді, бюджет қаражатын пайдалану тиімділігін арттыруға бағытталған және аймақтағы қаржылық тәртіпті арттыру.

Сонымен қатар, Тексеру комиссиясымен тиісті бюджеттердің орындалуы бойынша есептерді, жергілікті атқарушы органдардың есептеріне бақылау объектілеріне ұсынымдар әзірленеді, оның ішінде мемлекеттік органдарға, сондай-ақ жергілікті уәкілетті органдарға бюджетті жоспарлау және бюджеттің атқарылуы, олқылықтар мен кемшіліктерді жетілдіруге бағытталған.

Тексеру комиссиясы тарапынан тұрақты бақылау және мониторингілеу арқасында, Тексеру комиссиясының шешімдерінің орындалу деңгейі өсіп және бюджетке қаражат көлемі қайта қалпына келтірілген (өтелетін).

Жалпы алғанда соңғы үш жылдың қаржы көлемі, қалпына келтірілген және өтелген бақылау объектілері 41,1 млрд. теңгені құрады.

Тексеру комиссияларының басқа өңірлердің ұсынымдарының орындалу деңгейімен салыстырғанда айтарлықтай жоғары.

Сапаны бақылау

Тексеру комиссиясы Төрағасының көмекші құралы ретінде тексеру комиссиясы басқарудағы сапаны бақылау бөлімі табысты жұмыс істейді.

Жалпы алғанда, Тексеру комиссиясына жүктелген миссияны анағұрлым тиімді іске асыру үшін және бақылау іс-шараларының сапасын арттыру мақсатында бөлімнің қызметі ішкі процестерді ұйымдастыруда орын алған ықтимал тәуекелдерді анықтауға және оларды алдын алуға бағытталған.

Мемлекеттік аудит сапасын бақылауда мемлекеттік аудиторлардың сақталуын тексеру, жеке және заңды тұлғалардың, мемлекеттік аудитті жүзеге асыру барысында мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау стандарттарының талаптарын жүргізуге тартылған.

Аудиторлық іс-шаралардың жиынтықтар сапасын бақылау Тексеру комиссиясының кенейтілген мәжілістерінде тоқсан сайын қарастырылады.

Сондай-ақ Тексеру комиссиясымен әзірленген 25.08.2016 жылғы №02-24/219 бұйрығымен бекітілген Әдіснамалық басшылықты сыртқы мемлекеттік аудит және қаржылық бақылаудың рәсімдік стандарттарын қолдану және сыртқы мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау органдарының сапасын бақылауды жүргізу және 22.08.2016 жылғы №02-24/201 бұйрығымен бекітілген «Әдістемелік ұсынымдардың бағдарламаларын әзірлеу жөніндегі сыртқы мемлекеттік аудитті жүргізу».

Адами капиталды басқару

Тексеру комиссиясының қызметшілері сыртқы мемлекеттік аудит және қаржылық бақылаудың органы ретінде Мемлекеттік аудит туралы заңнаманың серпінді өзгеруі жағдайларында өзінің даярлық деңгейін үнемі арттырып отыруға және тәжірибелік дағдыларды игеруге мұқтаж.

Сонымен бірге мемлекеттік аудитті енгізу Тексеру комиссиясының алдына іс-шаралар кешенін өткізу жөніндегі қызметкерлердің білім деңгейін арттыру және жұмыс істеп жатқан қызметкерлерінің кәсібилігін және халықаралық стандарттар талаптарына жауап беретін жоғары кәсіби кадрларды іріктеу бойынша жаңа міндеттерді қояды.

Қазақстан Республикасында 2016 жылы іс-шаралар жұмыстарын жүргізу бойынша мемлекеттік аудитті енгізу Тұжырымдамасын іске асыру шеңберінде, даярлау жүйесін құру, мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау органдарының қайта даярлау және қызметкерлерінің біліктілігін арттыру, сондай-ақ мемлекеттік аудиторларды сертификаттау жүйесін енгізу. «Мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау туралы» Заңына сәйкес, мемлекеттік аудиторларды сертификаттауға жіберу үшін негіз болатын, сыртқы мемлекеттік аудитті жүзеге асыратын, Есеп комитетімен айқындалған білімін растау тәртібі болып табылады. Осыған байланысты, 2016 жылдың маусым-қазан аралығында Тексеру комиссиясының қызметкерлері кестеге сәйкес 56 қызметкері «Қаржылық бұзушылықтарды зерттеу жөніндегі орталық» РМК –да оқытылды.

2016 жылы өткізілген Ұлттық комиссиядан аттестаттаудың қорытындысы бойынша Тексеру комиссиясының 39 қызметкері “мемлекеттік аудитор” біліктілігіне ие болды.

Тексеру комиссиясының ақпараттық жүйесін дамыту

Мемлекеттік аудитке өту жағдайында ИАЖ-дің маңыздылығы бірнеше есе артуда. ИАЖ бақылау нысандары, бақылау және сараптама-талдау нәтижелері бойынша бірыңғай ақпараттық мәліметтер базасын өзіне жинақтаумен, сондай-ақ «электрондық үкімет» жүйесі және басқа мемлекеттік органдардың ақпараттық жүйелерінің интеграцияларына ықпал ете отырып, барлық мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау органдары үшін толыққанды ақпараттық кешен болуы қажет. ИАЖ жұмысының басты негізі талдау элементтері болуы тиіс.

Мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау жүргізу кезінде басқару процестерін оңтайландыру, адам ресурстарын ұтымды пайдалану мақсатында, Тексеру комиссиясының қызметін автоматтандыру бойынша жұмыстар жүргізілді.

Бүгінгі таңда «Тексеру комиссиясы» АЖ ведомстволық Тексеру комиссиясының ақпараттық жүйесінің ИАЖ Есеп комитетімен және мемлекеттік органдардың Бірыңғай транспорттық ортаға тікелей қосылуын қамтамасыз ету бойынша жасалған тиісті жұмыстар аяқталды.

Ақпараттық жүйесін енгізу шеңберінде Тексеру комиссиясының өнеркәсіптік пайдалануға және ИАЖ Есеп комитетінің ықпалдастыру, Тексеру комиссиясы қызметкерлерімен АЖ “Ревком” бағдарламасында жоспарлау, дайындау, өткізу және аудиторлық іс-шараларды қорытындылау жұмыстарын енгізу бойынша Тексеру комиссиясы қызметінің нәтижелілігін арттыруға ықпал ететін болады.

Тексеру комиссиясының мемлекеттік органдармен өзара қарым-қатынасы

Тексеру комиссиясының мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау органдары жүйелерінің конструктивті жұмысын қамтамасыз ету үшін тұрақты негізде олардың қызметін қайталамас үшін

мемлекеттік аудит объектілері тізімінің жобаларын жасау тәртібін айқындайтын, келісетін және бекітетін мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау органдарының өзара қарым-қатынас Ережесінің негізінде басқа органдармен өзара қарым-қатынасты жүзеге асырады. Мемлекеттік аудит объектілерінің бекітілген тізімдерімен және аудиторлық іс-шаралар нәтижелерімен алмасу жүзеге асырылады.

Сондай-ақ Тексеру комиссиясының Төрағасы аудиторлық қызметте және қаржылық бақылау саласында туындайтын маңызды сұрақтар мен проблемаларды қарайтын, сондай-ақ пікірлер және үздік тәжірибелер алмасу үшін диалогтық алаң болып табылатын сыртқы мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау органдарының Үйлестіру кеңесінің мүшесі болып табылады. Осыған байланысты Тексеру комиссиясының негізгі міндеттерінің бірі ұсыныстар жасау жолымен Үйлестіру кеңесінің қызметіне белсенді қатысуды қамтамасыз ету болып табылады.

Сыртқы мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау органы ретінде Тексеру комиссиясы қызметінің маңызды бағыттарының бірі өз құзыреттерін жүзеге асыру барысында мемлекеттік органдармен, сонымен қатар құқық қорғау органдарымен өзара қарым-қатынас болып табылады.

Осыған байланысты, Тексеру комиссиясы шешім қабылдау үшін өкілетті органдарға өткізетін аудиттік материалдарының сапасын арттыруға арналған, сондай-ақ, тексеру комиссиясының қылмыстық және әкімшілік жауапкершілікке тарту мәселелері бойынша пәрменділігін арттыруға бағытталған тұрақты негізде кешенді шаралар жүргізу қажет.

Осыған орай Тексеру комиссиясында ЭҚАБЖ бойынша жүргізу, құқық қорғау органдарына және басқа органдарға жолданған аудиттің барлық материалдарына тұрақты мониторинг жүргізу және Тексеру комиссиясының «Ревком» АЖ ведомстволық бағдарламасындағы құқық қорғау органдарына жолданатын, барлық материалдардың электрондық мониторингі, оларды уақтылы жолдаудан бастап, аяқтағанға дейін және олар бойынша шешім қабылдау және өткізілген материалдар бойынша салыстыру жүргізу бойынша жұмысты күшейту қажет.

Оңтүстік Қазақстан облысы бойынша тексеру комиссиясының төрағасы аумақтық құқық қорғау органдарының үйлестіру кеңесінің құрамына қосылды.

Тексеру комиссиясымен Оңтүстік Қазақстан облысы бойынша сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-әрекет жөніндегі ұлттық бюро (сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет) департаментімен сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-әрекет бөлігінде және бюджеттік заңнамадағы құқық бұзу белгілері бар аудит материалдарын өткізу жөнінде бірлескен бұйрыққа қол қойылды. Бірлескен бұйрық шегінде әрбір жартыжылдық қорытындысымен өткізілген материалдар бойынша салыстыру жүргізіледі.

Сондай-ақ, Оңтүстік Қазақстан облысы бойынша мемлекеттік кірістер департаментімен экономикалық қызмет саласында заң бұзушылық және бюджеттік заңнаманы бұзу белгілері бар материалдарды жолдау бойынша бірлескен бұйрыққа қол қойылды. Бірлескен бұйрық шегінде әрбір жартыжылдық қорытындысымен өткізілген материалдар бойынша салыстыру жүргізіледі.

Осы бірлескен бұйрықтар шегінде Тексеру комиссиясының мемлекеттік аудит объектілерінің лауазымды тұлғаларының іс-әрекетінде қылмыстық немесе әкімшілік құқық бұзушылық белгілері анықталған жағдайда, тиісті аудиторлық дәлелдерді бар материалдар құқық қорғау органдарына немесе уәкілетті органдарға іс қозғау және (немесе) әкімшілік құқық бұзушылық туралы істерді қарауға жүзеге асырылады.

Құқық қорғау органдарымен өзара қарым-қатынас шегінде облыстық прокуратурамен өзара қарым-қатынас тұрақты негізде жүзеге асырылады, сонымен қатар ай сайын аудиторлық іс-шаралар қорытындылары бойынша аудиторлық есептерді тапсырылады.

Тексеру комиссиялары, Тексеру комиссиялары Төрағалары арасында кәсіпкерлік байланыс орнату мақсатында, облыстардың республикалық маңызы бар қалалардың, астананың тексеру комиссияларымен қарым-қатынас жасау, тәжірбие алмасу жөнінде бірлескен іс-шаралар жүргізу туралы Меморандумға қол қойылды.

2016 жылы осы Меморандум аясында Тексеру комиссиясымен бірқатар іс-шаралар жүргізілді, сонымен қатар, ОҚО бойынша Тексеру комиссиясының 5 қызметкері «Ревком» АЖ ведомстволық бағдарламасын жүйелендіру мәселелері бойынша тәжірибе алмасу үшін Астана қаласы бойынша Тексеру комиссиясына жіберілді.

Сондай-ақ, «Ревком» АЖ ведомстволық бағдарламасын жүйелендіру мәселелерін талқылау үшін ОҚО бойынша Тексеру комиссиясына Астана қаласы бойынша Тексеру комиссиясының мүшелері шақырылды.

Бұдан бөлек Тексеру комиссиясымен заңнамамен белгіленген тәртіппен мемлекеттік органдарға сауал салу, сонымен қатар азаматтардың арыз-шағымдары бойынша ақпарат беріледі.

Қоғаммен байланыс

Ашықтық кез келген мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау органдарының жұмысына негіз болып табылады, ол қоғамның бюджеттік қаржыны пайдалану және мемлекеттік мүлікті басқару жөнінде сырттай тәуелсіз баға алуын қамтамасыз етеді.

Тексеру комиссиясы аудиторлық іс-шаралардың қорытындысына, жыл сайын облыстық бюджеттің және облыстағы аудандар мен қалалар бюджеттерінің орындалуына баға беру нәтижелеріне жариялылық беру бойынша белсенді позиция ұстайды. Тексеру комиссиясының қызметінде орын алатын ұйымдастырушылық, заңнамалық және методологиялық өзгерістер тұрақты түрде жария етіледі және ресми веб-сайтта жарияланады.

Сондай-ақ Тексеру комиссиясының маңызды стратегиялық мақсаттарына қол жеткізу үшін Тексеру комиссиясы қызметтерді пайдаланумен (аудиторлық есептер) коммуникациялық тиімді әдістерді қолданады. Сондықтан Тексеру комиссиясымен бүгінгі таңда ақпарат алмасу бойынша келесі бағыттар белгіленді, оның ішінде:

– Аудиттің әрбір кезеңінде аудит объектілерімен ақпарат алмасу (аудит объектісінің қызметкерлерін олардың атқаратын функционалдық міндеттерін бөлу және аудиторлық іс-шаралардың уақтылы аяқталуын қамтамасыз ету мақсатында аудиттің аспектілері мен критерийлерін конструктивті талқылау).

Сонымен бүгінгі таңда Тексеру комиссиясы «Тексеру комиссиясының 2015-2017 жылдарға арналған сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жөніндегі іс-шаралар жоспары» аясында аудит объектілерінің қызметкерлерімен аудит өткізу үшін жауапты мүшенің басшылығымен сыртқы мемлекеттік қаржылық аудитін өткізуге дейін жиналыс өткізу, сондай-ақ бақылау объектілеріне олардың құқықтары мен міндеттерін түсіндіру және Тексеру комиссиясында тұрақты қолданыстағы сенім телефоны, сондай-ақ Тексеру комиссиясының басшыларының қабылдау күндері туралы ақпараттандыру тәжірибесі қолданады. Сондай-ақ, іс-шаралар жоспарын іске асыру шеңберінде тәжірибеге “ашық есік күндерін” өткізу.

– Мәслихаттарға, әкімдіктерге ағымдағы бағалау қорытындылары бойынша талдау ақпараттарын, мәслихаттың келесі бағалау қорытындылары бойынша есептер, тұжырымдамалар беру.

Тексеру комиссиясымен облыстық бюджеттік бағдарламалар әкімшісімен бөлінген қаржыны тиімді пайдалану жөнінде тиісінше жасалған ұсыныстар мен ұсынымдар аясында бюджеттің атқарылуы бойынша ағымдағы бағалау жөнінде талдамалық ақпарат жасалды. Талдамалық ақпарат облыстық мәслихатқа және облыс әкімдігіне жолданды.

– Атқарушы органдармен ақпарат алмасу (тексеру комиссиясының тәуелсіздігін сақтау жөніндегі талаптарды ескерумен аймақта бюджеттік тәртіпті арттыру мәселелері бойынша ынтымақтастықты және ақпараттық өзара қарым-қатынасты екіпіндету);

– Қоғаммен (өкілеттіктер, миссиялар, стратегиялар, атқарылған жұмыстың нәтижелері туралы, соның ішінде медиа-стратегияны әзірлеу және іске асыру арқылы БАҚ пен саясаттың өзара қарым-қатынасын анықтау туралы ақпараттардың қол жетімді болуын қамтамасыз ету).

Жыл сайын Тексеру комиссиясымен медиа-жоспар әзірленеді, соған сәйкес 2016 жылы БАҚта 3 мақала жарияланды, оның ішінде 1 мақала Есеп комитетінің бюллетенінде жарияланды. Бұдан бөлек тексеру комиссиясының ресми веб-сайтында 5 мақала орналастырылды.

Бүгінде Тексеру комиссиясының қызметі туралы аудит объектілерінің және қоғамдық пікірлерге тұрақты мониторинг жүргізу тәжірибесін ендіру мақсатында, аудит объектілерінде сауалнама жүргізу үшін сұрақтар тізбесі жасалды және сыртқы мемлекеттік аудит органдары қызметінен алынған пәрменді мәселелер бойынша сауалнама жүргізу, сондай-ақ Тексеру комиссиясының мемлекеттік аудиторларымен мемлекеттік аудиторлардың кәсіптік этика ережелерін, сыбайластыққа қарсы заңнаманың сақталуын тексеру жоспарлануда.

IV. ТЕКСЕРУ КОМИССИЯСЫНЫҢ 2017-2021 ЖЫЛДАРҒА АРНАЛҒАН ПЕРСПЕКТИВАЛЫҚ ДАМУ БАҒЫТТАРЫ

МЕМЛЕКЕТТІК АУДИТТИ ЕНГІЗУ ЖӘНЕ ДАМУ БОЙЫНША ТЕКСЕРУ КОМИССИЯСЫНЫҢ ОРҒАН РЕТІНДЕ МЕМЛЕКЕТТІК АУДИТ ЖӘНЕ ҚАРЖЫЛЫҚ БАҚЫЛАУ

Мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау жүйесі ретінде Тексеру комиссиясының мемлекеттік аудитті енгізуі және дамытуы

Методологиялық және құқықтық негіздері

Жоспарланған кезеңде тексеру комиссиясының күші мемлекеттік аудиттің заңнамалық методологиялық базаларын ендіру және Есеп комитетімен берілген методологиялық құжаттар негізінде өзінің методологиялық басшылығын жасау.

Түйін міндеттері	Күтілетін нәтижелер
Тексеру комиссиясы мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау саласында нормативтік және әдіснамалық базаларын өзектендіру	Есеп комитетімен мемлекеттік аудитті ендіру үшін Есеп комитетімен жеткізілген әдіснамалық құжаттар негізінде өздерінің құқықтық құжаттарын әдіснамалық енгізу
Тексеру комиссиясының қызметінде мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау саласында нормативтік және әдіснамалық базаларын ендіру	Түсіндіру жұмыстарын жай техникалық оқулар өткізуді қамтамасыз етеді.

Аудиторлық қызмет және қаржылық бақылау

Тексеру комиссиясы мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау жөніндегі құзіреттерін жүзеге асыруда бюджеттік қаржыны пайдаланудың пәрменділігін, аймақта мемлекеттік активтерді арттыруға және қаржылық тәртіпті нығайтуға ықпал етуге шоғырландыратын болады.

Түйін міндеттері	Күтілетін нәтижелер
Аймақтың әлеуметтік-экономикалық дамуының басым бағыттары бойынша мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау объектілерін тәуекелді іріктеу сапасын қамтамасыз ету	Экономиканың басым секторларында бюджет қаржысын пайдалану тиімділігін арттыру; басым бағыттары бойынша көрсеткіштер қарқынының өсуі
Тексеру комиссиясының құзыреті шегінде аудит тиімділігін жүргізу	Мемлекеттік аудит объектілері қызметінің тиімділігін жақсарту
Тексеру комиссиясының құзыреті шегінде аудит сәйкестігін жүргізу	Мемлекеттік аудит объектілерімен Қазақстан Республикасы заңнамасының нормаларын сақталуын, сондай-ақ оларды іске асыру үшін қабылданған

	квзимемлекеттік сектор субъектілерінің актілерін қолдануын қамтамасыз ету
Аудиттің халықаралық стандарттарына сәйкес жергілікті бюджеттің шоғырландырылған қаржылық есептілік аудитін, бюджеттік бағдарламалар әкімшілерінің және мемлекеттік мекемелердің аудит қаржылық есептілігін жүргізу	Жергілікті бюджеттің және мемлекеттік мекемелердің бюджеттік бағдарламалар әкімшілерінің шоғырландырылған қаржылық есептілігі бойынша жан жақты баға беру
Аудиторлық іс-шараларының сапасы мен нәтижелілігін бақылау	Қаржылық тәртіпті күшейту

Сараптамалық-талдау қызметі

Орта мерзімдік кезеңде бюджеттік және басқа да заңнамалардың бұзылу себеп-салдарын зерттеу және талдау, стратегиялық бағдарламалық құжаттарды жүзеге асыру кезінде, сондай-ақ мемлекеттік аудит объектілерінің қызметінде анықталған проблемалар мен олқылықтар негізінде іс жүзіндегі ұсынымдарды ұсынумен проблемаларды анықтау Тексеру комиссия жұмысының әдісінде негізгі орын алады.

Түйін міндеттері	Күтілетін нәтижелер
Тексеру комиссиясының қызметінде оның ішінде мемлекеттік аудит өткізу барысында сараптамалық-талдамалық іс-шаралардың үлесін ұлғайту	Мемлекеттік аудит объектілерінде тікелей тексерулердің санын оңтайландыру. Жергілікті атқарушы органдармен талдаулық баяндамалар мен жазбалар санын ұлғайту
Талдау сараптау қорытындысы бойынша ақпараттар қалыптастыру кезінде мемлекеттік аудит нәтижелері бойынша тексеру комиссиясымен өңделетін, іс жүзіндегі басқару жүйелерінің тиімділігін арттыру және экономика саласындағы анықталған олқылықтар мен тәуекелдерді жою жөніндегі ұсыныстар сапасын арттыру	Бюджеттік-қаржылық саласына қатысты, атқарушы билік органдарымен және мемлекеттік аудит объектілерімен қабылданатын және орындалатын шешімдердің сапасын арттыру, сондай-ақ олардың жауапкершілігін, ашықтығы мен қызметінің есептілігін арттыру
Сапасын қабылдау мен орындау атқарушы билік органдары мен мемлекеттік аудит объектілері қатысты шешімдер бюджеттік-қаржылық сала, сондай-ақ жауапкершілігін арттыру, ашықтығы мен олардың қызметіне	

Тексеру комиссиясы шешімдерінің орындалуын мониторингілеу

Түйін міндеттері	Күтілетін нәтижелер
Тексеру комиссиясы шешімдерінің орындалу мониторингі	Мемлекеттік аудит объектісі қабылданған шараларын күшейту үшін және оның жауапкершілігін анықтылығын қамтамасыз ету
Аудиторлық іс-шаралар жүргізу үшін жауапты лауазымды тұлға тарапынан мониторинг шешімдерінің орындалуын күшейту	Аудиторлық іс-шаралар қорытындысы бойынша анықталған жүйелі кемшіліктерді жою

Сапаны бақылау

Түйін міндеттері	Күтілетін нәтижелер
Тексеру комиссиясының функцияларын сәтті жүзеге асыруға және қойылған мақсатқа жету үшін теріс әсер ететін мүмкіндікті потенциалдық жағдайларда азайту	Тексеру комиссиясы қызметінің тиімділігінің арттыруы біртіндеп төмендеуі және ұстау тәуекелділігі ең төменгі деңгейде (стратегиялық, операциялық, қаржылық, құқықтық)
Мемлекеттік аудиторлардың тексеру қызметінің сәйкестігін және жәрдемдесуін қамтамасыз ету үшін, сондай-ақ мемлекеттік аудит стандарттарына сәйкес мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау жүргізуге аудиторлық ұйымдармен сарапшыларды тарту	Нормативтік-құқықтық актілердің стандарттарын сақтау және қамтамасыз ету

Адами капиталды басқару

Түйін міндеттері	Күтілетін нәтижелер
Қызметкерлердің біліктілігін арттыру	Жоғары білікті сыныпты мемлекеттік аудиторларды қалыптастыру, сондай-ақ Тексеру комиссиясының басқа да қызметкерлері
Тексеру комиссиясының сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-әрекеттерді алдын алу	Тексеру комиссиясының имиджін қамтамасыз ету

2. ТЕКСЕРУ КОМИССИЯСЫНЫҢ АҚПАРАТТЫҚ ЖҮЙЕСІН ДАМЫТУ

лер	
ведомстволық ақпараттық тік ақпараттық жүйелермен йынша жұмыстарды аяқтау	сының автоматтандыру процессі
ит және қаржылық бақылау қор бойынша ақпаратты лық ұсыну	ралар нәтижелері бойынша аудит объектілері толық ақпаратпен шоғырланды
ақпараттық модульдер адағы өзгерістерге сәйкес існамасы, сараптамалық- меті	ысын жарамды күйде қолдау
	<p>МИССИЯСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК ОРГАНДАРМЕН, ЖҰРТШЫЛЫҚПЕН</p> <p>Мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау органдарымен, әкімдік құқық қорғау органдарымен өзара іс-қимылТүйін міндеттеріК еттік аудит және қаржылық бақылау органдарымен өзара іс-қимыл т және қаржылық бақылау органдары Үйлестіру кеңесінің отыры ттік аудит және қаржылық бақылау органдарының ұйымдастырушылы ; мүмкіндіктердің жүйесін күшейту және дамыту, тәжірибе алмасу Мем нің тізбесін қалыптастыру кезінде өзара іс-қимылды қамтамасыз ету Мем н барынша қамту, мемлекеттік аудит объектілер тізбесін қалыптастыру масыз етуҚұқық қорғау органдарымен өзара іс-қимылПрокуратура мен өзге д ден ведомствоаралық қарым-қатынасты нығайту Нәтижелілігін арттыруға ішім қабылдау үшін бақылау материалдарын, оның ішінде мемлекетке кел і толтыруҚоғаммен өзара іс-қимылТүйін міндеттеріКүтілетін нәтижелер қызметінің тетіктерін жетілдіружариялылықты қамтамасыз ету зметін ашықтық деңгейін арттыруНегізгі бағыттарын анықтау жөнінде қыз ен тиімді қарым-қатынас тәсілдерін ақпаратпен алмасу үшін қолдану (ауд иссиясының имиджі БАҚ және жұртшылық алдында қамтамасыз ету</p>

Қорытынды

Тексеру комиссиясының институционалдық дамыту және әдіснамалық базасы перспективалық жоспардың жүзеге асыруына мүмкіндік береді, сондай-ақ Тексеру комиссиясының сараптамалық – талдамалық қызметін және аудиторлық тиімділігі мен ашықтығын арттыру.

Тексеру комиссиясының жылдық жұмыс жоспарларын әзірлеу кезінде Перспективалық жоспары үшін негіз болады.

Тексеру комиссиясының Перспективалық жоспарын іске асыру жөніндегі іс-шаралар

№п/п	Кілттік тапсырмалар	Іс-шара
1	2	3
1.	Мемлекеттік аудитті енгізу және тексеру комиссиясын орган ретінде дамыту бойынша мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау	
1	Мемлекеттік және аудит қаржылық бақылау саласындағы тексеру комиссиясының нормативтік және әдіснамалық базасын актуальдандыру	1. Есеп ком аудитті енгі құқықтық құжаттардың жеткізген әді әзірлеу
2	Мемлекеттік аудит қаржылық бақылау саласындағы және тексеру комиссиясының қызметінің Нормативтік және әдістемелік құжаттарды енгізу	2. Есеп ком жеткізілген нормативтік құжаттарының комиссиясын белсенді қа ету
3.	Есеп комитеті мен қабылданған нормативтік актілердің әдіснамалық құжаттарды жеткізу үшін Тексеру комиссиясының қызметкерлеріне семинарлар техникалық оқу, мастер-класс өткізу	ТК мүшелері, ТК Аппарат басшысы, ӘҚБ,СББ, ЖБТЕ, ТК құрылымдық бөлімшелер 2017-2021 жы

Аудиторлық қызмет

3	Аудит және тәуекелді іріктеу сапасын қамтамасыз ету объектілерін және өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуының басым бағыттары бойынша қаржылық бақылау	4. ТБЖ толтыруды қ
	5. Аудиторлық қызметті жоспарлау кезінде, ТБЖ қолдану мен сараптамалық-талдау	ЖБТЕ, ТК мү
4	Тексеру комиссиясының құзыреттер шегінде аудит тиімділігін жүргізу	6. Аудит тиім объектілерінд тізбесін анық
5	Тексеру комиссиясының құзыреттер шегінде аудит сәйкестіктігін жүргізу	7. Аудит сәйк объектілерінд тізбесін анық
6	Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жергілікті бюджеттің бюджеттік бағдарламалар әкімшілері мен мемлекеттік мекемелерді шоғырландырылған қаржылық есептілігіне аудит жүргізу	8. Жергі шоғырландыр есептілігіне мемлекеттік қаржылық жататын бағдарламала өңірлік тізбес
7	Аудиторлық іс- шараларының нәтижелілікті және сапаны арттыру	9. Нұсқаман кінәлі жауапкершілі анықталған сомасын бк қамтамасыз бақылау арқы жолымен көр есепке алу ж қызметтерді жеткізу бойы

Сараптамалық-талдамалық қызмет

8		Тексеру комиссиясының қызметін сараптамалық-талдамалық іс-шаралары, оның ішінде мемлекеттік аудит жүргізу барысында үлесін ұлғайту	10. Бюджет жүргізу
	11. Бюджеттің ағымдағы бағалау жүргізу қорытындылары бойынша талдамалық баяндамаларды дайындау	ЖБТЕ, ТК мүшелері, МАБ	2017-2021 жылдар
9		Мемлекеттік органдарға және квазимемлекеттік сектор субъектілеріне талдамалық бюджет қаражатының пайдаланылуын және мемлекет активтерінің тиімділігін арттыру бойынша баяндамаларды сапасын жақсарту және олардың нәтижелері бойынша ұсынымдар мен ұсыныстарды жіберу	12. Бюджет пайдалануды жоспарлау бойынша
10		Талдамалық баяндамаларды және олардың нәтижелері бойынша ұсынымдар мен ұсыныстарды мемлекеттік органдарға және сапасын жақсарту бағыты бойынша квазимемлекеттік сектор субъектілеріне бюджет қаражатын және мемлекет активтерін пайдаланудың тиімділігін арттыру	13. Жоспарлау қаражатын пайдалануды арттыру бойынша
	Тексеру шешімдерінің мониторингілеу комиссиясы орындалуын		
11		Мәслихат, мемлекеттік органдарға және квазимемлекеттік сектор субъектілеріне ақпараттар	14. Тексеру кеңестерінде комиссиясының орындалуы ақпаратты қарау
12		Аудиторлық іс-шараларды жүргізу үшін жауапты лауазымды тұлға тарапынан мониторинг шешімдердің орындалуын күшейту	15. Сапалы мониторинг
	Сапаны бақылау		
13		Тексеру комиссиясының функцияларын іске асыруға теріс әсер етуі мүмкін ықтимал	16. Жүргізілген іс-шаралардың бағалау

	оқиғалардың барынша азайту және алға қойған мақсаттарды сәтті жету		
17. Аудиторлық іс-шараларды постконтрольді жүргізуді бағалау	СББ		2017-2021 жыл
14	Аудиторлар мен аудиторлық ұйымдардың және мемлекеттік аудит жүргізуге сарапшыларды тарту жәрдемдесу, сондай-ақ мемлекеттік кәсіпорындар қызметінің қамтамасыз ету үшін мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау стандарттарына сәйкестігін тексеру		18. Жүйелі сапасын бақылау қоры ұсынымдар әзірлеу
19. Сараптамалық-талдамалық іс-шараларды бағалау және аудиторлық әдістемесін жетілдіру жөнінде ұсыныстар әзірлеу	СББ		2017-2021 жыл
20. Бастамашылық ету және техникалық оқу-әдістемесін өткізу	СББ		2017-2021 жыл
Адами капиталды басқару			
15	Қызметкерлердің біліктілігін арттыру		21. Қызметкерлерді арттыру және кәсібилік жөніндегі іс-жүзеге асыру
16	Тексеру комиссиясының жемқорлыққа қарсы іс-қимыл және профилактикасы		22. Тексеру комиссиясының қызметкерлерінің өзінің өкпін пайдалану сәтін “сенім телімі” жұмысын қамтамасыз ету
23. Тексеру комиссиясының сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл алдын алу және іс-шаралар жөніндегі кешенін жүзеге асыру	ӘҚБ, құрылымдық бөлімшелер, ТК Аппарат басшысы, ТК мүшелері		2017-2021 жыл

комиссиясының жүйесін дамыту	2. Тексеру ақпараттық		
17		АЖ «Ревком» мемлекеттік ақпараттық жүйелермен ведомстволық ақпараттық интеграция жүйесі бойынша жұмыстарды аяқтау	24. АЖ ” Ре үкіметтің” а мен басқа органдармен
18		Мемлекеттік аудит және қаржы бақылау базасына біртұтас деректер уақтылы және толық ақпарат беру	25. Мемлек қаржылық ба ақпаратты ү бірыңғай толықтыруды
19		АЖ “Ревком” ақпараттық модульдер актуальдандыру заңдарындағы өзгерістерге сәйкес, аудиторлық қызметінің сараптамалық-талдау, әдіснамасы	26. Өзектенд толтыру вед орналастыры анықтылығын
		27. АЖ «Ревком» функционалдық талаптарды қалыптастыру үшін өзгерістер енгізу	ТК Аппарат құрылымдық жауапты мүш
28. АЖ «Ревком» ақпараттық модуліне қойылатын техникалық талаптарды қалыптастыру		ТК Аппарат басшысы, ТК барлық құрылымдық бөлімшелері, ТК жауапты мүшесі	қажет болған

3. Тексеру комиссиясының қоғаммен, мемлекеттік органдармен өзара іс-қимылы (мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау органдарымен өзара іс-қимылды, құқық қорғау органдарымен, әкімдік және мәслихат)

20	Мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау барлық органдары Үйлестіру кеңесінің отырыстарына қатысу	29. Үйлестіру кеңесінің отырысына ұсыныстар енгізілуіне қамтамасыз ету
30. Үйлестіру кеңесінің шешімдерін орындау және ақпарат ұсыну туралы және Үйлестіру кеңесінің шешімдерін іске асыруын қамтамасыз ету	ТК мүшелері ТК құрылымдық бөлімшелер ТК Аппарат басшысы	2017-2021 жылдар аралығында
21	Мемлекеттік аудит объектілерінің тізбелерін қалыптастыру кезінде өзара іс-қимылын қамтамасыз ету	31. Мемлекеттік аудит объектілерінің тізбесімен ақпарат алмасуы
32. Аудит объектілерінің тізбесін өзгерту кезінде және ақпарат детальдық тізбесін алмасуды ұйымдастыру	ЖБТЕ, ТК мүшелері	32. Аудит объектілерінің тізбесін өзгерту кезінде және ақпарат детальдық тізбесін алмасуды ұйымдастыру
22	Прокуратурамен және өзге де құқық қорғау органдарының ведомствоаралық қатынастарды нығайту	34. Қылмыстық істер бойынша құқық бұзғандық анықталған объектісінің адамдарының мемлекеттік қызметкерлеріне асыру материалдарын аудиторлық тексеру

			<p>қорғау органдарының уәкілетті органдарының (немесе) бұзушылық сондай-ақ органдарымен бұйрықтар шығару</p>
			<p>35. комиссиясының қабылданған шешімдерін салыстырып жүргізу шеңберінде құқық қорғау органдарымен берілген</p>
	<p>36. Аумақтық құқық қорғау органдарының кеңесінің отырыстарына қатысуын қамтамасыз ету</p>	<p>ӘҚБ</p>	<p>2017-2021 жылдары</p>
	<p>37. Мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау детальдық тізбесін өзгерту және мемлекеттік қаржылық бақылау кезінде, сондай-ақ тізбесін бекіткеннен кейін тізбесін жіберуді қамтамасыз ету</p>	<p>ТК мүшелері, ЖБТЕ</p>	<p>2017-2021 жылдары</p>
<p>23</p>		<p>Тексеру комиссиясының қызметін жариялылығын қамтамасыз ету тетіктерін жетілдіру</p>	<p>38. Мемлекеттік мәселелері сараптамалық шаралар маңызды қорытындыла брифингтер, өткізуді жүзеге асыру</p>
			<p>39. Тексеру Төрағасының Тексеру интернет-ресурстары «Жауап», «байланыс» платформасын дамытып, арқылы пайдалану</p>

40. Тексеру комиссиясы маңызды іс-шараларды өткізу кезінде бұқаралық ақпарат құралдарының өкілдерін тарту	ӘҚБ, ТК құрылымдық бөлімшелері, ТК Аппарат басшысы	қажеттілігіне
24	Қызметтерді пайдаланушылардың (аудиторлық есеп) негізгі бағыттарын анықтау жөнінде ақпаратпен алмасу үшін тиімді қарым-қатынас тәсілдерін қолдану	41. Қызм орындау жән алмасуды ау әрбір к (құрылымдық объектілеріні аудит өлшем талқылау)
		42.Тексеру тәуелсіздігін талаптарды ынтымақтаст және ақпарат мәселелері б органдармен және бюджет тәртіпті артты
43. Атқарылған жұмыс нәтижелері туралы өкілеттігі, миссиясы, стратегиясын әзірлеу және жүзеге асыруды, Тексеру комиссиясының Медиа-жоспарына ақпараттың қолжетімділігін қамтамасыз ету	ӘҚБ, ТК құрылымдық бөлімшелері, ТК Аппарат басшысы	2017-2021 жы

Ескертпе: аббревиатуралардың толық жазылуы:

- БАҚ – бұқаралық ақпарат құралдары
- ТК – Оңтүстік Қазақстан облысы бойынша Тексеру комиссиясы
- ИАЖ “Ревком” – Интеграцияланған ақпараттық жүйесі “Ревком”
- ЖБТЕ –Жоспарлау бөлімі, талдау және есептілік
- НҚА – нормативтік құқықтық акт
- ПӘ – Қазақстан Республикасы Президентінің Әкімшілігі
- СББ – Сапаны бақылау бөлімі
- МАБ – Мемлекеттік аудит бөлімі
- ӘҚБ – Әкімшілік-құқықтық бөлімі
- ПБҚ – Персоналды басқару қызметі

Оңтүстік Қазақстан облысы бойынша тексеру комиссиясы төрағасының

2016 жылғы 23 желтоқсанында №303 бұйрығымен бекітілді

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫ БОЙЫНША ТЕКСЕРУ КОМИССИЯСЫНЫҢ 2017-2021 ЖЫЛДАРҒА АРНАЛҒАН ПЕРСПЕКТИВАЛЫҚ ЖОСПАРЫ

	Кіріспе
I	Қызметтің негіздері
II	Пайымы, Миссиясы және Мақсаты
III	Ағымдағы жағдайды бағалау
IV	Тексеру комиссиясын дамытудың 2017-2021 жылдарға арналған перспективалық бағыттары
	<ul style="list-style-type: none"> · Мемлекеттік аудитті енгізу және мемлекеттік және қаржылық бақылау жүйесін Тексеру комиссиясының органы ретінде дамыту Әдіснамалық құқықтық негіздеріАудиторлық қызмет және қаржылық бақылауСараптамалық-талдамалық қызмет комиссиясы шешімдерінің орындалуын мониторингілеуІшкі аудитАдами капиталды басқару
	<ul style="list-style-type: none"> · Есеп комитетінің интеграцияланған ақпараттық жүйесін дамыту
	<ul style="list-style-type: none"> · Есеп комитетінің мемлекеттік органдармен, жұртшылықпен өзара іс-қимылыМемлекеттік ау қаржылық бақылау органдарымен, мәслихатпен және құқық қорғау органдарымен ө қимылы Жұртшылықпен өзара іс-қимылыҚорытынды
V	Перспективалық жоспарды іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспары

КІРІСПЕ

Тексеру комиссиясының қызметін тиімді ұйымдастыру және елімізде жүргізіліп жатқан саяси, экономикалық және әлеуметтік реформалар жағдайында дамуы ұзақ мерзімді мақсаттарды және стратегиялық бағыттарды дұрыс айқындауға байланысты.

Перспективалық жоспарлауды енгізу Тексеру комиссиясының миссиясын мемлекетке барынша пайдамен және жұртшылыққа ашықтықпен іске асыруға ұмтылуға негізделген.

Перспективалық жоспарлау қазіргі кезеңінде жаңа бюджеттік саясат және Қазақстан Республикасында мемлекеттік аудитті енгізу тұжырымдамаларына сәйкес, мемлекеттік аудитке өтуді және мемлекеттік қаржылық бақылауды одан әрі дамытуды қамтамасыз етуге бағытталған.

Осы Перспективалық жоспар Тексеру комиссиясы қызметінің бес жылға арналған негізгі стратегиялық бағыттарын айқындайды.

ҚЫЗМЕТТІҢ НЕГІЗДЕРІ

Тексеру комиссиясы сыртқы мемлекеттік аудит және қаржылық бақылаудың органы болып табылады.

Мемлекеттік аудит туралы Заңының 13-бабына сәйкес Тексеру комиссиясының құзыреті шеңберіндегі функциялары мен өкілеттіктері айқындалған, оның негізгілері мыналар болып табылады:

Тиімділік аудитін жүргізу:

– есепті қаржы жылына жергілікті бюджеттің атқарылуы туралы есебін дайындай отырып, Қазақстан Республикасының бюджет жүйесінің принциптеріне сәйкес жоспарлау және жергілікті бюджеттің атқарылуы, жергілікті атқарушы органның өзінің мазмұны бойынша тиісті есебіне қорытынды болып табылады;

– байланысты гранттарды пайдалану, бюджеттік инвестицияларды, мемлекеттік және мемлекет кепілдік берген қарыздарды, мемлекет кепілгерлігімен тартылған және мемлекет активтері;

– жергілікті атқарушы орган қызметіне әсер етуі және экономиканың дамуына квазимемлекеттік сектор субъектілері немесе экономиканың салаларын жеке алғандағы, әлеуметтік және мемлекеттік басқарудың басқа да салалары;

– Қазақстан Республикасының мемлекеттік жоспарлау жүйесі құжаттарының атқарылуын іске асыру бөлігінде тиісті бюджет және мемлекет активтерін пайдаланудың, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Президентінің тапсырмалары бойынша өзге де бағыттары;

негізділігін жоспарлау, іске асырылуын және жергілікті атқарушы органмен тиімділігін жүзеге асыру және квазимемлекеттік сектор субъектілерінің тауарларды сатып алу, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді;

баға белгілеу, бағалауды қоса алғандағы айырма арасындағы өлшеміне бөлінген (жұмсалған) жергілікті қаржы ресурстарын сатып алу үшін тауарлардың, жұмыстардың және қызметтердің нарықтық құнымен сатып алынған тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді;

– квазимемлекеттік сектор субъектілері активтерін басқару;

– салықтық әкімшілендіру;

– келісім шарттар;

– қоршаған ортаны қорғау саласы;

– ақпараттық технологиялар саласы;

– мемлекеттік аудит объектілерінің қызметі.

Сәйкестік аудитін жүргізу:

– мемлекеттік аудиттің бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілікті жасаудың дұрыстығын және анықтығын жүргізу;

– жергілікті атқарушы органның және квазимемлекеттік сектор субъектілерінің шарттарын орындау;

– жергілікті бюджетке түсетін түсімдердің толықтығы мен уақтылылығын, бюджетке түсетін түсімдердің алымы, сондай-ақ қайтарудың дұрыстығын, жергілікті бюджеттен қате (артық) төленген сомаларын есепке жатқызу;

– жергілікті бюджет қаражатын пайдалану, оның ішінде бөлінген жоғары тұрған бюджеттен төмен тұрған бюджетке нысаналы трансферттер мен кредиттерді, байланысты гранттарды, мемлекеттік және мемлекет кепілдік берген қарыздар, сондай-ақ қарыздарды, мемлекет кепілгерлігімен тартылған;

– қаржылық-экономикалық негіздемесіне сәйкес квазимемлекеттік сектор субъектілерінің оларға бөлінген жергілікті бюджет қаражатын пайдалану.

Тексеру комиссиясы өз кезегінде тиісті жергілікті бюджеттің шоғырландырылған қаржылық есептілігін, бюджеттік бағдарламалар әкімшілерінің қаржылық есептілігін және мемлекеттік мекемелердің әкімшілік-аумақтық аудит жүргізеді.

Сонымен қатар, Тексеру комиссиясы жүзеге асырады:

- сыбайлас жемқорлыққа қарсы әрекет шараларын өз құзыреті шегінде қамтамасыз етеді;
- лауазымды тұлғалардың мемлекеттік аудит объектілері бойынша мәселелерімен сыртқы мемлекеттік аудитті жүргізуге байланысты тиісті ақпаратты тындайды;
- лауазымды тұлғаларды тәртіптік жауапкершілікке тарту және тағайындау туралы мемлекеттік аудит қорытындылары бойынша ұсыныстар енгізеді;

мемлекеттік аудит және сараптау-талдамалық іс-шараларының бұзушылықтарын және кемшіліктерін анықтау (анықталатын) барысында жою бойынша шаралар қабылдайды;

Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің лауазымды тұлғалармен сақтамауы жөнінде анықталған фактілер бойынша мәслихатқа ұсыныстар енгізеді, сондай-ақ аудит нәтижелері бойынша тиімділігі;

өзінің қызметі туралы ақпаратты бұқаралық ақпарат құралдарында қамтамасыз етуді ескере отырып, құпиялылық режимінің, қызметтік, коммерциялық немесе заңмен қорғалатын өзге де құпияны орналастырады;

сараптамалық-талдамалық қызметті ағымдағы және кейіннен бағалау түрінде жүзеге асырады;

Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де өкілеттіктерді жүзеге асырады.

ПАЙЫМЫ, МИССИЯСЫ ЖӘНЕ МАҚСАТЫ

Тұжырымдамаға сәйкес мемлекеттік аудитті енгізу тұтас және аудит объектілері қызметі тиімділігінің тәуелсіз бағалау Қазақстан Республикасында бүгінде мемлекеттік аудит ретінде көрінеді, қаржылық мәселелер бойынша қамту ғана емес, олардың қызметінің барлық бағыттарын ұсынымдарды берумен бірге анықталған кемшіліктерді және оларды жою бойынша ұсыныстар.

Бүгінде Тексеру комиссиясының мақсаты мемлекеттік аудит орган ретінде басқару тиімділігін арттыру үшін ұсынымдарды әзірлеу болып табылады, жетілдіру мен арттыруға бағытталған аудит объектісі қызметінің тиімділігін және мемлекеттік қаражат пен активтерді пайдалану негізінде мемлекеттің қызметін бағалау, мемлекеттік органдардың және квазимемлекеттік сектор субъектілерінің пайдалана отырып, тәуекелдерді басқару жүйесін дамытуға, экономиканың немесе оның жекелеген салаларын, сондай-ақ, мемлекеттік органдардың қызметтерінің тиімділігін талдау.

Сондай-ақ, жүзеге асыру шеңберінде қаржылық бақылау арқылы бюджетке қайтаруды қамтамасыз ету, қалпына келтіру арқылы жұмыстарды орындау, қызметтер көрсету, тауарлар жеткізу және (немесе) есепке алу бойынша анықталған бұзушылықтар сомасын көрсету, ұйғарымдарын орындауды және кінәлі адамдарды жауапкершілікке тарту прокуратурасы қаржылық бақылау болып табылады:

міндетті орындау үшін барлық мемлекеттік органдар, ұйымдар мен лауазымды адамдар анықталған бұзушылықтарды жою туралы нұсқамалар мен жауапкершілігін қарау жөнінде оларға жол берген тұлғалардың;

әкімшілік іс қозғау құзыреті шегінде Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген әкімшілік құқық бұзушылықтар туралы;

3) белгілері анықталған жағдайларда қылмыстық немесе әкімшілік құқық бұзушылық объектісінің лауазымды адамдарының әрекеттерінде мемлекеттік аудит материалдарды тиісті аудиторлық дәлелдер, құқық қорғау органдарына немесе уәкілетті органдар қозғауға және (немесе) әкімшілік құқық бұзушылық істерді қарауға;

4) талап-арыз сотқа бюджетке қайтаруды қамтамасыз ету мақсатында, қалпына келтіру арқылы жұмыстарды орындау, қызметтер көрсету, тауарлар жеткізу және (немесе) есепке алу бойынша анықталған бұзушылықтар сомасын көрсету және нұсқаманы орындау.

Тексеру комиссиясының миссиясы қаржы тәртібін нығайту, халықтың өмір жағдайы сапасының серпінді өсуін және елдің ұлттық қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін ұлттық ресурстарды (қаржы, табиғи, өндірістік, еңбек, ақпараттық) пайдаланудың тиімділігін арттыру болып табылады.

Тексеру комиссиясының негізгі міндеттері сыртқы мемлекеттік аудит болып табылатын талдау (бағалау, тексеру) тиімді пайдалану үшін ұлттық ресурстарды (қаржы, табиғи, өндірістік, еңбек, ақпараттық) халықтың өмір сүру жағдайларының сапасын қарқынды өсуін қамтамасыз ету үшін және еліміздің ұлттық қауіпсіздігі.

Отырыстардың қорытындылары мен республикалық бюджеттің атқарылуы туралы жыл сайынғы есептерді жариялау арқылы қызметтің айқындығы мен ашықтығын қамтамасыз ете отырып, Тексеру комиссиясы ел азаматтарына мемлекеттік билік есептілігінің іргелі принциптерінің іске асырылуына ықпал етеді.

Пайымы	Миссиясы
Тексеру комиссиясы – Қазақстан Республикасы сыртқы мемлекеттік аудит және қаржылық бақылауының тәуелсіз, тиімді және объективті органы	Қазақстан Республикасында қаржы тәртібін нығайтатын қалық тұрақтылықты қамтамасыз ету

III. АҒЫМДАҒЫ ЖАҒДАЙДЫ БАҒАЛАУ

Мемлекеттік қаржылық бақылау жүйесі Қазақстан тәуелсіздігін алған кезден бастап елеулі өзгерістерге ұшырауда: ұйымдық құрылымы өзгеріп, өкілеттіктердің аражігі ажыратылуда, бақылау іс-шараларын жүргізудің әдістемесі өзгеруде.

Мемлекеттік аудит жүйесіне көшуіне байланысты Тексеру комиссиясының алдында қойылған міндеттерге қол жеткізу және ұзақ мерзімді кезеңдегі міндеттерді шешу үшін жедел ден қоюды талап ететін жаңа сын-қатерлер тұр.

Әдіснамалық және құқықтық негіздер

Әдіснамалық және құқықтық негізімен әдіснамалық құрамдас әзірлеу жолымен өзінің әдіснамалық құжаттардың, әдіснамалық басшылықтардың түсіндірме жұмыстарын жүргізудің, Есеп комитетімен жеткізілген және техникалық оқуды өткізудің, Тексеру комиссиясының қызметін күшейту болып табылады.

Тексеру комиссиясымен қатар, нормативтік құқықтық актілерді пайдаланумен және әдіснамалық құжаттардың, Есеп комитетімен әзірленген және жеткізілген, сондай-ақ өз әдіснамалық құжаттарымен әзірленген (басшылық), ерекшелігін ескеретін, Тексеру комиссиясының қажеттілігі және қоршаған ортаға жұмыс істеуі. Бүгінгі таңда Тексеру комиссиясымен 5 әдіснамалық құжаттары және басшылық жұмыс істейді, 02.03.2016 жылғы №01-24/51 бұйрығымен бекітілген

«ОҚО Тексеру комиссиясының бағалау Әдістемесінің қызметі мемлекеттік әкімшілік қызметшілерінің “Б” корпусының», 25.08.2016 жылғы №02-24/219 бұйрығымен бекітілген “Әдіснамалық басшылықты қолдану рәсімдік стандарттарын, сыртқы мемлекеттік аудитті және қаржылық бақылауды жүргізу сапасын бақылау органдары сыртқы мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау туралы”, 25.08.2016 жылғы №02-24/218 бұйрығымен бекітілген «Тексеру комиссиясының Әдістемелік басшылықты жүргізу жөніндегі тиісті бюджеттердің атқарылуын ағымдағы бағалау», 22.08.2016 жылғы №02-24/201 бұйрығымен бекітілген “Сыртқы мемлекеттік аудитті жүргізу барысында бағдарламаларды әзірлеу жөніндегі әдістемелік ұсынымдар”, 14.11.2016 жылғы №02-24/266 бұйрығымен бекітілген «Сыйақы беру қағидасы, материалдық көмек көрсету және мемлекеттік қызметшілер болып табылатын Тексеру комиссиясы қызметшілерінің жалақыларына қосымша төлемақыны анықтау, сондай-ақ мемлекеттік қызметшілер болып табылмайтын».

Іске асыру және пайдалану жөніндегі нормативтік және әдіснамалық құжаттарды, Есеп комитетімен әзірлеген және жеткізілген, сондай-ақ Тексеру комиссиясымен әзірленген әдіснамалық құжаттардың аудиторлық іс-шаралардың заңға сәйкес сүйемелдеу ықпалын күшейту және тексеру комиссияларының қызметкерлері үшін нормативтік құқықтық актілерді және әдіснамалық құжаттарды түсіндіре отырып тұрақты негізде техникалық оқуларды өткізуді, аудиторлықтың негізгі ережелері және Тексеру комиссиясының өзге де өкілеттіктері.

Аудиторлық қызмет және қаржылық бақылау

Тексеру комиссиясының қызметі оның түйінді функцияларының бірі ретінде жоспарлау кезеңінен бастап, бақылаудың қорытындысын шығаруға және Тексеру комиссиясы қабылдаған шешімдердің орындалуын мониторингілеуге дейін жүйеленген.

Аудиторлық қызметін жүзеге асыру «Облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың сыртқы мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау жүргізу қағидасын бекіту туралы» Есеп комитетінің 2015 жылғы 30 қарашадағы №17-НҚ нормативтік қаулысымен және тиісті жылға арналған мемлекеттік аудит объектілердің тізбесін қалыптастыру кезінде қолданылатын тәуекелдерді басқарудың үлгі жүйесімен регламенттеледі.

Аудиторлық өкілеттіктерін тиімді іске асыруды қамтамасыз ету мақсатында Тексеру комиссиясымен айқындалған аудиторлық қызметті қолдану барысында тәуекел-бағдарланған және жүйелі негіз тәсіл болып табылады. Яғни, барлық аудиторлық және сараптамалық-талдамалық іс-шаралар Тексеру комиссиясының тәуекелді аймақтарында бағытталған.

Мемлекеттік аудитті енгізу тұжырымдамасын іске асыру шеңберінде Сыртқы мемлекеттік қаржылық бақылау органдарының үйлестіру кеңесінде мақұлданған тәуекелдерді басқару жүйесіне (бұдан әрі – ТБЖ) бірыңғай принциптер мен тәсілдер жобасы әзірленді.

Сондай-ақ, Республикалық бюджеттің атқарылуын бақылау жөніндегі Есеп комитетінің 2015 жылдың 28 қарашадағы №13-НҚ нормативтік қаулысымен бекітілген, Есеп комитетімен әзірленген жаңа «Тәуекелдерді басқарудың Үлгі жүйесі, тиісті жылға арналған мемлекеттік аудит және қаржылық бақылаудың объектілерінің тізбесін қалыптастыру кезінде қолданылатын және сыртқы мемлекеттік аудитті жүргізу үшін».

Талдамалық қызмет

Мемлекеттік аудитке көшу бойынша заңнамалық және нормативтік базаның қабылдануымен Тексеру комиссияның талдау қызметінің маңыздылығы артады. Сонымен бірге, қаржылық бұзушылықтардың жасалу себептерін зерделеуге, бюджетті жоспарлау және атқару кезінде орын алып отырған жүйелі проблемалардың мемлекет қаржысын басқарудың тиімділігіне тигізетін ықпалын бағалауға жеткіліксіз дәрежеде назар аударылмай отыр., Бюджеттің ағымдағы және кейіннен бағалауды жүргізу және басқа да бірқатар функциялары мен өкілеттіктерінің Тексеру комиссиясының жоспарын сараптамалық-талдамалық іс-шаралар арқылы жүзеге асырылады.

Мемлекеттік аудит туралы Заңының 26-бабының мемлекеттік аудитті кейіннен бағалау барысында бюджетті орындау туралы мәслихаттардың шешімдерін есепті қаржы жылына сәйкестігін анықтау үшін нақты көрсеткіштерді бюджеттердің атқарылу көрсеткіштері бекітілген тиісті мәслихат шешімдерінің бюджеті туралы, толықтығы мен орындалу уақтылығын бюджет көрсеткіштерін, жылдық есептерді, бюджеттердің атқарылуы туралы бюджеттік есептілікті, бюджеттік бағдарламалардың әкімшілерін белгілеу мақсатында заңдылық бюджеттердің атқарылуының дұрыстығын, есеп және есеп беру, бюджет қаражатын пайдалану тиімділігін, мемлекет активтерін Тексеру комиссиясы жүзеге асырады .

Қазақстан Республикасының Бюджет кодексіне сәйкес кейіннен бағалауды жүргізу қорытындылары бойынша жергілікті атқарушы органның, облыстың, ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) тиісті бюджеттің атқарылуы туралы қорытынды есебі дайындалады, оларды ұсыну және қарау жүзеге асырылады.

Сондай-ақ мемлекеттік аудит туралы Заңның 28-бабына сәйкес тексеру комиссиясымен ағымдағы бағалау жедел ақпаратты қалыптастыру мақсатында мәслихаттар мен әкімдіктер үшін тиісті бюджеттің атқарылуы туралы жүзеге асырылады.

Жүйелеу мақсатында және мәселелерін анықтау кезінде жергілікті бюджеттің орындалуы жоспарланған аналитикалық ақпаратты дайындау және тексеру комиссиясының сараптамалық-талдау қызметі талдамалық баяндамаларды іске асыру шеңберінде, сонымен қатар Тексеру комиссиясының жұмыс жоспарына сәйкес ағымдағы бағалау қорытындысы бойынша.

Есеп-қорытындылары бойынша кейіннен бағалау, сондай-ақ құрылымы және мазмұны бойынша талдау ақпаратының қорытындыларындағы ағымдағы бағалауды, Есеп комитетімен әзірленген мемлекеттік аудит және қаржылық бақылаудың тиісті рәсімдік стандарттарына сәйкес жүзеге асырылатын болады. (тексеру комиссиясымен әзірленген 25.08.2016 жылғы №02-24/218 бұйрығымен бекітілген, сыртқы мемлекеттік аудит және қаржылық бақылаудың рәсімдік стандарттарын қабылдағанға дейін, Тексеру комиссиясы басшылыққа алған жергілікті бюджеттердің орындалуын жүзеге асыру бойынша ағымдағы бағалау «Тексеру комиссияның басшылығымен Әдістемені жүргізу жөніндегі тиісті бюджеттердің атқарылуын ағымдағы бағалау»).

Тексеру комиссиясы шешімдерінің орындалуын мониторингілеу

Тексеру комиссиясы жүргізілетін бақылау іс-шараларының қорытындысы бойынша ол арналған ұйымдар мен лауазымды адамдар орындауға міндетті қаулылар (ұсынымдар) түріндегі шешімдерді қабылдайды, сондай-ақ Тексеру комиссиясымен мемлекеттік аудит объектілері ұсынымдарын әзірлейді, бюджет қаражатын пайдалану тиімділігін арттыруға бағытталған және аймақтағы қаржылық тәртіпті арттыру.

Сонымен қатар, Тексеру комиссиясымен тиісті бюджеттердің орындалуы бойынша есептерді, жергілікті атқарушы органдардың есептеріне бақылау объектілеріне ұсынымдар әзірленеді, оның ішінде мемлекеттік органдарға, сондай-ақ жергілікті уәкілетті органдарға бюджетті жоспарлау және бюджеттің атқарылуы, олқылықтар мен кемшіліктерді жетілдіруге бағытталған.

Тексеру комиссиясы тарапынан тұрақты бақылау және мониторингілеу арқасында, Тексеру комиссиясының шешімдерінің орындалу деңгейі өсіп және бюджетке қаражат көлемі қайта қалпына келтірілген (өтелетін).

Жалпы алғанда соңғы үш жылдың қаржы көлемі, қалпына келтірілген және өтелген бақылау объектілері 41,1 млрд. теңгені құрады.

Тексеру комиссияларының басқа өңірлердің ұсынымдарының орындалу деңгейімен салыстырғанда айтарлықтай жоғары.

Сапаны бақылау

Тексеру комиссиясы Төрағасының көмекші құралы ретінде тексеру комиссиясы басқарудағы сапаны бақылау бөлімі табысты жұмыс істейді.

Жалпы алғанда, Тексеру комиссиясына жүктелген миссияны анағұрлым тиімді іске асыру үшін және бақылау іс-шараларының сапасын арттыру мақсатында бөлімнің қызметі ішкі процестерді ұйымдастыруда орын алған ықтимал тәуекелдерді анықтауға және оларды алдын алуға бағытталған.

Мемлекеттік аудит сапасын бақылауда мемлекеттік аудиторлардың сақталуын тексеру, жеке және заңды тұлғалардың, мемлекеттік аудитті жүзеге асыру барысында мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау стандарттарының талаптарын жүргізуге тартылған.

Аудиторлық іс-шаралардың жиынтықтар сапасын бақылау Тексеру комиссиясының кеңейтілген мәжілістерінде тоқсан сайын қарастырылады.

Сондай-ақ Тексеру комиссиясымен әзірленген 25.08.2016 жылғы №02-24/219 бұйрығымен бекітілген Әдіснамалық басшылықты сыртқы мемлекеттік аудит және қаржылық бақылаудың рәсімдік стандарттарын қолдану және сыртқы мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау органдарының сапасын бақылауды жүргізу және 22.08.2016 жылғы №02-24/201 бұйрығымен бекітілген «Әдістемелік ұсынымдардың бағдарламаларын әзірлеу жөніндегі сыртқы мемлекеттік аудитті жүргізу».

Адами капиталды басқару

Тексеру комиссиясының қызметшілері сыртқы мемлекеттік аудит және қаржылық бақылаудың органы ретінде Мемлекеттік аудит туралы заңнаманың серпінді өзгеруі жағдайларында өзінің даярлық деңгейін үнемі арттырып отыруға және тәжірибелік дағдыларды игеруге мұқтаж.

Сонымен бірге мемлекеттік аудитті енгізу Тексеру комиссиясының алдына іс-шаралар кешенін өткізу жөніндегі қызметкерлердің білім деңгейін арттыру және жұмыс істеп жатқан қызметкерлерінің кәсібилігін және халықаралық стандарттар талаптарына жауап беретін жоғары кәсіби кадрларды іріктеу бойынша жаңа міндеттерді қояды.

Қазақстан Республикасында 2016 жылы іс-шаралар жұмыстарын жүргізу бойынша мемлекеттік аудитті енгізу Тұжырымдамасын іске асыру шеңберінде, даярлау жүйесін құру, мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау органдарының қайта даярлау және қызметкерлерінің біліктілігін арттыру, сондай-ақ мемлекеттік аудиторларды сертификаттау жүйесін енгізу. «Мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау туралы» Заңына сәйкес, мемлекеттік аудиторларды сертификаттауға жіберу үшін негіз болатын, сыртқы мемлекеттік аудитті жүзеге асыратын, Есеп комитетімен айқындалған білімін растау тәртібі болып табылады. Осыған байланысты, 2016 жылдың маусым-қазан аралығында Тексеру комиссиясының қызметкерлері кестеге сәйкес 56 қызметкері «Қаржылық бұзушылықтарды зерттеу жөніндегі орталық» РМК –да оқытылды.

2016 жылы өткізілген Ұлттық комиссиядан аттестаттаудың қорытындысы бойынша Тексеру комиссиясының 39 қызметкері “мемлекеттік аудитор” біліктілігіне ие болды.

Тексеру комиссиясының ақпараттық жүйесін дамыту

Мемлекеттік аудитке өту жағдайында ИАЖ-дің маңыздылығы бірнеше есе артуда. ИАЖ бақылау нысандары, бақылау және сараптама-талдау нәтижелері бойынша бірыңғай ақпараттық мәліметтер базасын өзіне жинақтаумен, сондай-ақ «электрондық үкімет» жүйесі және басқа мемлекеттік органдардың ақпараттық жүйелерінің интеграцияларына ықпал ете отырып, барлық мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау органдары үшін толыққанды ақпараттық кешен болуы қажет. ИАЖ жұмысының басты негізі талдау элементтері болуы тиіс.

Мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау жүргізу кезінде басқару процестерін оңтайландыру, адам ресурстарын ұтымды пайдалану мақсатында, Тексеру комиссиясының қызметін автоматтандыру бойынша жұмыстар жүргізілді.

Бүгінгі таңда «Тексеру комиссиясы» АЖ ведомстволық Тексеру комиссиясының ақпараттық жүйесінің ИАЖ Есеп комитетімен және мемлекеттік органдардың Бірыңғай транспорттық ортаға тікелей қосылуын қамтамасыз ету бойынша жасалған тиісті жұмыстар аяқталды.

Ақпараттық жүйесін енгізу шеңберінде Тексеру комиссиясының өнеркәсіптік пайдалануға және ИАЖ Есеп комитетінің ықпалдастыру, Тексеру комиссиясы қызметкерлерімен АЖ “Ревком” бағдарламасында жоспарлау, дайындау, өткізу және аудиторлық іс-шараларды қорытындылау жұмыстарын енгізу бойынша Тексеру комиссиясы қызметінің нәтижелілігін арттыруға ықпал ететін болады.

Тексеру комиссиясының мемлекеттік органдармен өзара қарым-қатынасы

Тексеру комиссиясының мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау органдары жүйелерінің конструктивті жұмысын қамтамасыз ету үшін тұрақты негізде олардың қызметін қайталамас үшін мемлекеттік аудит объектілері тізімінің жобаларын жасау тәртібін айқындайтын, келісетін және бекітетін мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау органдарының өзара қарым-қатынас Ережесінің негізінде басқа органдармен өзара қарым-қатынасты жүзеге асырады. Мемлекеттік аудит объектілерінің бекітілген тізімдерімен және аудиторлық іс-шаралар нәтижелерімен алмасу жүзеге асырылады.

Сондай-ақ Тексеру комиссиясының Төрағасы аудиторлық қызметте және қаржылық бақылау саласында туындайтын маңызды сұрақтар мен проблемаларды қарайтын, сондай-ақ пікірлер және үздік тәжірибелер алмасу үшін диалогтық алаң болып табылатын сыртқы мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау органдарының Үйлестіру кеңесінің мүшесі болып табылады. Осыған байланысты Тексеру комиссиясының негізгі міндеттерінің бірі ұсыныстар жасау жолымен Үйлестіру кеңесінің қызметіне белсенді қатысуды қамтамасыз ету болып табылады.

Сыртқы мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау органы ретінде Тексеру комиссиясы қызметінің маңызды бағыттарының бірі өз құзыреттерін жүзеге асыру барысында мемлекеттік органдармен, сонымен қатар құқық қорғау органдарымен өзара қарым-қатынас болып табылады.

Осыған байланысты, Тексеру комиссиясы шешім қабылдау үшін өкілетті органдарға өткізетін аудиттік материалдарының сапасын арттыруға арналған, сондай-ақ, тексеру комиссиясының қылмыстық және әкімшілік жауапкершілікке тарту мәселелері бойынша пәрменділігін арттыруға бағытталған тұрақты негізде кешенді шаралар жүргізу қажет.

Осыған орай Тексеру комиссиясында ЭҚАБЖ бойынша жүргізу, құқық қорғау органдарына және басқа органдарға жолданған аудиттің барлық материалдарына тұрақты мониторинг жүргізу және Тексеру комиссиясының «Ревком» АЖ ведомстволық бағдарламасындағы құқық қорғау органдарына жолданатын, барлық материалдардың электрондық мониторингі, оларды уақтылы жолдаудан бастап, аяқтағанға дейін және олар бойынша шешім қабылдау және өткізілген материалдар бойынша салыстыру жүргізу бойынша жұмысты күшейту қажет.

Оңтүстік Қазақстан облысы бойынша тексеру комиссиясының төрағасы аумақтық құқық қорғау органдарының үйлестіру кеңесінің құрамына қосылды.

Тексеру комиссиясымен Оңтүстік Қазақстан облысы бойынша сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-әрекет жөніндегі ұлттық бюро (сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет) департаментімен сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-әрекет бөлігінде және бюджеттік заңнамадағы құқық бұзу белгілері бар аудит материалдарын өткізу жөнінде бірлескен бұйрыққа қол қойылды. Бірлескен бұйрық шегінде әрбір жартыжылдық қорытындысымен өткізілген материалдар бойынша салыстыру жүргізіледі.

Сондай-ақ, Оңтүстік Қазақстан облысы бойынша мемлекеттік кірістер департаментімен экономикалық қызмет саласында заң бұзушылық және бюджеттік заңнаманы бұзу белгілері бар материалдарды жолдау бойынша бірлескен бұйрыққа қол қойылды. Бірлескен бұйрық шегінде әрбір жартыжылдық қорытындысымен өткізілген материалдар бойынша салыстыру жүргізіледі.

Осы бірлескен бұйрықтар шегінде Тексеру комиссиясының мемлекеттік аудит объектілерінің лауазымды тұлғаларының іс-әрекетінде қылмыстық немесе әкімшілік құқық бұзушылық белгілері анықталған жағдайда, тиісті аудиторлық дәлелдерді бар материалдар құқық қорғау органдарына немесе уәкілетті органдарға іс қозғау және (немесе) әкімшілік құқық бұзушылық туралы істерді қарауға жүзеге асырылады.

Құқық қорғау органдарымен өзара қарым-қатынас шегінде облыстық прокуратурамен өзара қарым-қатынас тұрақты негізде жүзеге асырылады, сонымен қатар ай сайын аудиторлық іс-шаралар қорытындылары бойынша аудиторлық есептерді тапсырылады.

Тексеру комиссиялары, Тексеру комиссиялары Төрағалары арасында кәсіпкерлік байланыс орнату мақсатында, облыстардың республикалық маңызы бар қалалардың, астананың тексеру комиссияларымен қарым-қатынас жасау, тәжірбие алмасу жөнінде бірлескен іс-шаралар жүргізу туралы Меморандумға қол қойылды.

2016 жылы осы Меморандум аясында Тексеру комиссиясымен бірқатар іс-шаралар жүргізілді, сонымен қатар, ОҚО бойынша Тексеру комиссиясының 5 қызметкері «Ревком» АЖ ведомстволық бағдарламасын жүйелендіру мәселелері бойынша тәжірбие алмасу үшін Астана қаласы бойынша Тексеру комиссиясына жіберілді.

Сондай-ақ, «Ревком» АЖ ведомстволық бағдарламасын жүйелендіру мәселелерін талқылау үшін ОҚО бойынша Тексеру комиссиясына Астана қаласы бойынша Тексеру комиссиясының мүшелері шақырылды.

Бұдан бөлек Тексеру комиссиясымен заңнамамен белгіленген тәртіпшен мемлекеттік органдарға сауал салу, сонымен қатар азаматтардың арыз-шағымдары бойынша ақпарат беріледі.

Қоғаммен байланыс

Ашықтық кез келген мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау органдарының жұмысына негіз болып табылады, ол қоғамның бюджеттік қаржыны пайдалану және мемлекеттік мүлікті басқару жөнінде сырттай тәуелсіз баға алуын қамтамасыз етеді.

Тексеру комиссиясы аудиторлық іс-шаралардың қорытындысына, жыл сайын облыстық бюджеттің және облыстағы аудандар мен қалалар бюджеттерінің орындалуына баға беру нәтижелеріне жариялылық беру бойынша белсенді позиция ұстайды. Тексеру комиссиясының қызметінде орын алатын ұйымдастырушылық, заңнамалық және методологиялық өзгерістер тұрақты түрде жария етіледі және ресми веб-сайтта жарияланады.

Сондай-ақ Тексеру комиссиясының маңызды стратегиялық мақсаттарына қол жеткізу үшін Тексеру комиссиясы қызметтерді пайдаланумен (аудиторлық есептер) коммуникациялық тиімді әдістерді қолданады. Сондықтан Тексеру комиссиясымен бүгінгі таңда ақпарат алмасу бойынша келесі бағыттар белгіленді, оның ішінде:

– Аудиттің әрбір кезеңінде аудит объектілерімен ақпарат алмасу (аудит объектісінің қызметкерлерін олардың атқаратын функционалдық міндеттерін бөлу және аудиторлық іс-шаралардың уақтылы аяқталуын қамтамасыз ету мақсатында аудиттің аспектілері мен критерийлерін конструктивті талқылау).

Сонымен бүгінгі таңда Тексеру комиссиясы «Тексеру комиссиясының 2015-2017 жылдарға арналған сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жөніндегі іс-шаралар жоспары» аясында аудит объектілерінің қызметкерлерімен аудит өткізу үшін жауапты мүшенің басшылығымен сыртқы мемлекеттік қаржылық аудитін өткізуге дейін жиналыс өткізу, сондай-ақ бақылау объектілеріне олардың құқықтары мен міндеттерін түсіндіру және Тексеру комиссиясында тұрақты қолданыстағы сенім телефоны, сондай-ақ Тексеру комиссиясының басшыларының қабылдау күндері туралы ақпараттандыру тәжірибесі қолданады. Сондай-ақ, іс-шаралар жоспарын іске асыру шеңберінде тәжірибеге “ашық есік күндерін” өткізу.

– Мәслихаттарға, әкімдіктерге ағымдағы бағалау қорытындылары бойынша талдау ақпараттарын, мәслихаттың келесі бағалау қорытындылары бойынша есептер, тұжырымдамалар беру.

Тексеру комиссиясымен облыстық бюджеттік бағдарламалар әкімшісімен бөлінген қаржыны тиімді пайдалану жөнінде тиісінше жасалған ұсыныстар мен ұсынымдар аясында бюджеттің атқарылуы бойынша ағымдағы бағалау жөнінде талдамалық ақпарат жасалды. Талдамалық ақпарат облыстық мәслихатқа және облыс әкімдігіне жолданды.

– Атқарушы органдармен ақпарат алмасу (тексеру комиссиясының тәуелсіздігін сақтау жөніндегі талаптарды ескерумен аймақта бюджеттік тәртіпті арттыру мәселелері бойынша ынтымақтастықты және ақпараттық өзара қарым-қатынасты екіпіндету);

– Қоғаммен (өкілеттіктер, миссиялар, стратегиялар, атқарылған жұмыстың нәтижелері туралы, соның ішінде медиа-стратегияны әзірлеу және іске асыру арқылы БАҚ пен саясаттың өзара қарым-қатынасын анықтау туралы ақпараттардың қол жетімді болуын қамтамасыз ету).

Жыл сайын Тексеру комиссиясымен медиа-жоспар әзірленеді, соған сәйкес 2016 жылы БАҚта 3 мақала жарияланды, оның ішінде 1 мақала Есеп комитетінің бюллетенінде жарияланды. Бұдан бөлек тексеру комиссиясының ресми веб-сайтында 5 мақала орналастырылды.

Бүгінде Тексеру комиссиясының қызметі туралы аудит объектілерінің және қоғамдық пікірлерге тұрақты мониторинг жүргізу тәжірибесін ендіру мақсатында, аудит объектілерінде сауалнама жүргізу үшін сұрақтар тізбесі жасалды және сыртқы мемлекеттік аудит органдары қызметінен алынған пәрменді мәселелер бойынша сауалнама жүргізу, сондай-ақ Тексеру комиссиясының мемлекеттік аудиторларымен мемлекеттік аудиторлардың кәсіптік этика ережелерін, сыбайластыққа қарсы заңнаманың сақталуын тексеру жоспарлануда.

IV. ТЕКСЕРУ КОМИССИЯСЫНЫҢ 2017-2021 ЖЫЛДАРҒА АРНАЛҒАН ПЕРСПЕКТИВАЛЫҚ ДАМУ БАҒЫТТАРЫ

МЕМЛЕКЕТТІК АУДИТТИ ЕНГІЗУ ЖӘНЕ ДАМУ БОЙЫНША ТЕКСЕРУ КОМИССИЯСЫНЫҢ ОРҒАН РЕТІНДЕ МЕМЛЕКЕТТІК АУДИТ ЖӘНЕ ҚАРЖЫЛЫҚ БАҚЫЛАУ

Мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау жүйесі ретінде Тексеру комиссиясының мемлекеттік аудитті енгізуі және дамытуы

Методологиялық және құқықтық негіздері

Жоспарланған кезеңде тексеру комиссиясының күші мемлекеттік аудиттің заңнамалық методологиялық базаларын ендіру және Есеп комитетімен берілген методологиялық құжаттар негізінде өзінің методологиялық басшылығын жасау.

Түйін міндеттері	Күтілетін нәтижелер
Тексеру комиссиясы мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау саласында нормативтік және әдіснамалық базаларын өзектендіру	Есеп комитетімен мемлекеттік аудитті е Есеп комитетімен жеткізілген әдіснамалық негізінде өздерінің құқықтық құжаттарын е енгізу
Тексеру комиссиясының қызметінде мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау саласында нормативтік және әдіснамалық базаларын ендіру	Түсіндіру жұмыстарын жай техникалық оқу қамтамасыз етеді.

Аудиторлық қызмет және қаржылық бақылау

Тексеру комиссиясы мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау жөніндегі құзіреттерін жүзеге асыруда бюджеттік қаржыны пайдаланудың пәрменділігін, аймақта мемлекеттік активтерді арттыруға және қаржылық тәртіпті нығайтуға ықпал етуге шоғырландыратын болады.

Түйін міндеттері	Күтілетін нәтижелер
Аймақтың әлеуметтік-экономикалық дамуының басым бағыттары бойынша мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау объектілерін тәуекелді іріктеу сапасын қамтамасыз ету	Экономиканың басым секторларында бюджет пайдалану тиімділігін арттыру; басым бағыттар көрсеткіштер қарқынының өсуі
Тексеру комиссиясының құзыреті шегінде аудит тиімділігін жүргізу	Мемлекеттік аудит объектілері қызметінің жақсарту
Тексеру комиссиясының құзыреті шегінде аудит сәйкестігін жүргізу	Мемлекеттік аудит объектілерімен Қазақстан Республикасының заңнамасының нормаларын сақталуын, сондай-ақ іске асыру үшін қабылданған квазисектор субъектілерінің актілерін қолдануын қамтамасыз ету
Аудиттің халықаралық стандарттарына сәйкес жергілікті бюджеттің шоғырландырылған қаржылық есептілік аудитін, бюджеттік бағдарламалар әкімшілерінің және мемлекеттік мекемелердің аудит қаржылық есептілігін жүргізу	Жергілікті бюджеттің мемлекеттік мекемелердің бюджеттік бағдарламалар әкімшілерінің шоғырландырылған қаржылық есебі бойынша жан жақты баға беру
Аудиторлық іс-шараларының сапасы мен нәтижелілігін бақылау	Қаржылық тәртіпті күшейту

Сараптамалық-талдау қызметі

Орта мерзімдік кезеңде бюджеттік және басқа да заңнамалардың бұзылу себеп-салдарын зерттеу және талдау, стратегиялық бағдарламалық құжаттарды жүзеге асыру кезінде, сондай-ақ мемлекеттік аудит объектілерінің қызметінде анықталған проблемалар мен олқылықтар негізінде іс жүзіндегі ұсынымдарды ұсынумен проблемаларды анықтау Тексеру комиссия жұмысының әдісінде негізгі орын алады.

Түйін міндеттері	Күтілетін нәтижелер
Тексеру комиссиясының қызметінде оның ішінде мемлекеттік аудит өткізу барысында сараптамалық-талдамалық іс-шаралардың үлесін ұлғайту	Мемлекеттік аудит объектілерінде тікелей тексеру қызметінің санын оңтайландыру. Жергілікті атқарушы органдардың сараптамалық баяндамалар мен жазбалар санын ұлғайту
Талдау сараптау қорытындысы бойынша ақпараттар қалыптастыру кезінде мемлекеттік аудит нәтижелері бойынша тексеру комиссиясымен өңделетін, іс жүзіндегі басқару жүйелерінің тиімділігін арттыру және экономика саласындағы анықталған олқылықтар	Бюджеттік-қаржылық саласына қатысты мемлекеттік билік органдарымен және мемлекеттік аудит объектілерімен қабылданатын және орындалатын шешімдердің сапасын арттыру,

мен тәуекелдерді жою жөніндегі ұсыныстар сапасын арттыру

олардың жауапкершілігін, ашықтығы мен есептілігін арттыру

Сапасын қабылдау мен орындау атқарушы билік органдары мен мемлекеттік аудит объектілері қатысты шешімдер бюджеттік-қаржылық сала, сондай-ақ жауапкершілігін арттыру, ашықтығы мен олардың қызметіне

Тексеру комиссиясы шешімдерінің орындалуын мониторингілеу

Түйін міндеттері

Күтілетін нәтижелер

Тексеру комиссиясы шешімдерінің орындалу мониторингі

Мемлекеттік аудит объектісі қабылданған күшейту үшін және оның жауапкершілігін арттыру қамтамасыз ету

Аудиторлық іс-шаралар жүргізу үшін жауапты лауазымды тұлға тарапынан мониторинг шешімдерінің орындалуын күшейту

Аудиторлық іс-шаралар қорытындысы анықталған жүйелі кемшіліктерді жою

Сапаны бақылау

Түйін міндеттері

Күтілетін нәтижелер

Тексеру комиссиясының функцияларын сәтті жүзеге асыруға және қойылған мақсатқа жету үшін теріс әсер ететін мүмкіндікті потенциалдық жағдайларда азайту

Тексеру комиссиясы тиімділігінің арттыруы төмендеуі және ұстау тәуекелі төменгі деңгейде (стратегиялық, қаржылық, құқықтық)

Мемлекеттік аудиторлардың тексеру қызметінің сәйкестігін және жәрдемдесуін қамтамасыз ету үшін, сондай-ақ мемлекеттік аудит стандарттарына сәйкес мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау жүргізуге аудиторлық ұйымдармен сарапшыларды тарту

Нормативтік-құқықтық стандарттарын сақтау және ету

Адами капиталды басқару

Түйін міндеттері

Күтілетін нәтижелер

Қызметкерлердің біліктілігін арттыру

Жоғары білікті сыныпты мемлекеттік аудиторларды қамтамасыз ету, сондай-ақ Тексеру комиссиясының басқа да қызметкерлерін

Тексеру комиссиясының сыбайлас
жемқорлыққа қарсы іс-әрекеттерді алдын
алу

Тексеру комиссиясының имиджін қамтамасыз ету

2. ТЕКСЕРУ КОМИССИЯСЫНЫҢ АҚПАРАТТЫҚ ЖҮЙЕСІН ДАМУ

Түйін міндеттері

Күтілетін нәтижелер

“Ревком” АЖ ведомстволық
ақпараттық жүйесі мемлекеттік
ақпараттық жүйелермен
интеграциялау бойынша
жұмыстарды аяқтау

Тексеру комиссиясының автоматтандыру процесі

Мемлекеттік аудит және
қаржылық бақылау бірыңғай
дерекқор бойынша ақпаратты
уақтылы және толық ұсыну

Аудиторлық іс-шаралар нәтижелері бойынша аудит объектілері толық
ақпаратпен шоғырландыру

“Ревком” АЖ ақпараттық
модульдер өзектілігі
заңнамадағы өзгерістерге
сәйкес аудиторлық әдіснамасы,
сараптамалық-талдамалық
қызметі

“Ревком” АЖ жұмысын жарамды күйде қолдау

3. ТЕКСЕРУ КОМИССИЯСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК ОРГАНДАРМЕН
ЖҰРТШЫЛЫҚПЕН ӨЗАРА БАЙЛАНЫС Мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау органдарымен, әкімдік және мәслихатымен, құқық қорғау органдарымен өзара іс-қимыл Түйін міндеттері Күтілетін нәтижелер Мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау органдарымен өзара іс-қимыл Барлық мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау органдары Үйлестіру кеңесінің отырыстарына қатысу Мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау органдарының ұйымдастырушылық және институционалдық мүмкіндіктердің жүйесін күшейту және дамыту, тәжірибе алмасу Мемлекеттік аудит объектілерінің тізбесін қалыптастыру кезінде өзара іс-қимылды қамтамасыз ету Мемлекеттік аудит объектілерін барынша қамту, мемлекеттік аудит объектілерінің тізбесін қалыптастыру кезінде кешенділігін қамтамасыз ету Құқық қорғау органдарымен өзара іс-қимыл Прокуратура мен өзге де құқық қорғау органдарымен ведомствоаралық қарым-қатынасты нығайту Нәтижелілігін арттыруға берілген процессуалдық шешімдер қабылдау үшін бақылау материалдарын, оның ішінде мемлекеттік келтірілген шығынның орнын толтыру Қоғаммен өзара іс-қимыл Түйін міндеттері Күтілетін нәтижелер Тексеру комиссиясының қызметін тиімді ететін жетілдіру шариялылықты қамтамасыз ету Тексеру комиссиясының қызметін ашықтық деңгейін арттыру Негізгі бағыттарын анықтау жөнінде қызметтерді пайдаланушылармен тиімді

қарым-қатынас тәсілдерін ақпаратпен алмасу үшін қолдану (аудиторлық есеп) Тексеру комиссиясының имиджі БАҚ және жұртшылық алдында қамтамасыз ету

Қорытынды

Тексеру комиссиясының институционалдық дамыту және әдіснамалық базасы перспективалық жоспардың жүзеге асыруына мүмкіндік береді, сондай-ақ Тексеру комиссиясының сараптамалық – талдамалық қызметін және аудиторлық тиімділігі мен ашықтығын арттыру.

Тексеру комиссиясының жылдық жұмыс жоспарларын әзірлеу кезінде Перспективалық жоспары үшін негіз болады.

Тексеру комиссиясының Перспективалық жоспарын іске асыру жөніндегі іс-шаралар

№п/п	Кілттік тапсырмалар	Іс-шара
1	2	3
1. Мемлекеттік аудитті енгізу және тексеру комиссиясын орган ретінде дамыту бойынша мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау		
1	Мемлекеттік және аудит қаржылық бақылау саласындағы тексеру комиссиясының нормативтік және әдіснамалық базасын актуальдандыру	1. Есеп комитетінің аудитті енгізу құқықтық құжаттардың жеткізген әдістерін әзірлеу
2	Мемлекеттік аудит қаржылық бақылау саласындағы және тексеру комиссиясының қызметінің Нормативтік және әдістемелік құжаттарды енгізу	2. Есеп комитетінің жеткізілген нормативтік құжаттарының комиссиясының белсенді қабылдау ету
3. Есеп комитеті мен қабылданған нормативтік актілердің әдіснамалық құжаттарды жеткізу үшін Тексеру комиссиясының	ТК мүшелері, ТК Аппарат басшысы, ӘҚБ,СББ, ЖБТЕ, ТК құрылымдық бөлімшелер	2017-2021 жылдары

<p>қызметкерлеріне семинарлар техникалық оқу, мастер-класс өткізу</p>		
<p>Аудиторлық қызмет</p>	<p>4. Мемлекеттік аудит енгізу жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу және оны іске асыру қолданыстағы әдістемелік құжаттарды өзекті ету</p>	<p>ТК мүшеле басшысы, Ә. құрылымдық</p>
<p>3</p>	<p>Аудит және тәуекелді іріктеу сапасын қамтамасыз ету объектілерін және өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуының басым бағыттары бойынша қаржылық бақылау</p>	<p>5. ТБЖ толтыруды қ</p>
	<p>6. Аудиторлық қызметті жоспарлау кезінде, ТБЖ қолдану мен сараптамалық-талдау</p>	<p>ЖБТЕ, ТК мү</p>
<p>4</p>	<p>Тексеру комиссиясының құзыреттер шегінде аудит тиімділігін жүргізу</p>	<p>8. Аудит тиім объектілерінд тізбесін анық</p>
<p>5</p>	<p>Тексеру комиссиясының құзыреттер шегінде аудит сәйкестіктігін жүргізу</p>	<p>9. Аудит сәйк объектілерінд тізбесін анық</p>
<p>6</p>	<p>Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жергілікті бюджеттің бюджеттік бағдарламалар әкімшілері мен мемлекеттік мекемелерді шоғырландырылған қаржылық есептілігіне аудит жүргізу</p>	<p>10. Жергілік шоғырландыр есептілігіне мемлекеттік қаржылық жататын бағдарламала өңірлік тізбес</p>
<p>7</p>	<p>Аудиторлық іс-шараларының нәтижелілікті және сапаны арттыру</p>	<p>11. Нұсқаман кінәлі жауапкершілі анықталған сомасын бю қамтамасыз бақылау арқы</p>

		жолымен көрсетілген есепке алу және қызметтерді жеткізу бойынша
Сараптамалық-талдамалық қызмет		
8	Тексеру комиссиясының қызметін сараптамалық-талдамалық іс-шаралары, оның ішінде мемлекеттік аудит жүргізу барысында үлесін ұлғайту	12. Бюджет жүргізу
13. Бюджеттің ағымдағы бағалау жүргізу қорытындылары бойынша талдамалық баяндамаларды дайындау	ЖБТЕ, ТК мүшелері, МАБ	Жыл бойы ҚС сәйкес
9	Мемлекеттік органдарға және квазимемлекеттік сектор субъектілеріне талдамалық бюджет қаражатының пайдаланылуын және мемлекет активтерінің тиімділігін арттыру бойынша баяндамаларды сапасын жақсарту және олардың нәтижелері бойынша ұсынымдар мен ұсыныстарды жіберу	14. Бюджет пайдалануды жоспарлау бойынша
10	Талдамалық баяндамаларды және олардың нәтижелері бойынша ұсынымдар мен ұсыныстарды мемлекеттік органдарға және сапасын жақсарту бағыты бойынша квазимемлекеттік сектор субъектілеріне бюджет қаражатын және мемлекет активтерін пайдаланудың тиімділігін арттыру	15. Жоспар қаражатын пайдалануды арттыру бойынша
Тексеру шешімдерінің мониторингілеу	комиссиясы орындалуын	
11	Мәслихат, мемлекеттік органдарға және квазимемлекеттік сектор субъектілеріне ақпараттар	16. Тексеру кеңестерінде комиссиясының орындалуы ақпаратты қарау

12	Аудиторлық іс-шараларды жүргізу үшін жауапты лауазымды тұлға тарапынан мониторинг шешімдердің орындалуын күшейту		17. Сапалы м
Сапаны бақылау			
13	Тексеру комиссиясының функцияларын іске асыруға теріс әсер етуі мүмкін ықтимал оқиғалардың барынша азайту және алға қойған мақсаттарды сәтті жету		18. Жүргізіл шаралардың бағалау
19.	Аудиторлық іс-шараларды постконтрольді жүргізуді бағалау	СББ	2017-2021 жы
20.	ТК құрылымдық бөлімшелерінің қызметін бағалауды жүргізу	СББ	2017-2021жы.
14	Аудиторлар мен аудиторлық ұйымдардың және мемлекеттік аудит жүргізуге сарапшыларды тарту жәрдемдесу, сондай-ақ мемлекеттік кәсіпорындар қызметінің қамтамасыз ету үшін мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау стандарттарына сәйкестігін тексеру		21.Жүйелі сапасын бақ бақылау қор ұсынымдар ә
22.	Сараптамалық-талдамалық іс-шараларды бағалау және аудиторлық әдістемесін жетілдіру жөнінде ұсыныстар әзірлеу	СББ	2017-2021 жы
23.	Бастамашылық ету және техникалық оқу-әдістемесін өткізу	СББ	2017-2021 жы
Адами капиталды басқару			
15	Қызметкерлердің біліктілігін арттыру		24.Қызметкер арттыру жә кәсібилік жөніндегі іс жүзеге асыру

16	Тексеру комиссиясының жемқорлыққа қарсы іс-қимыл және профилактикасы		25. Тексеру комиссиясының қызметкерлерінің өзіндік өкпесін пайдалану сәтін “сенім телімі” жұмысын қамтамасыз ету
26. Тексеру комиссиясының сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл алдын алу және іс-шаралар жөніндегі кешенін жүзеге асыру	ӘҚБ, құрылымдық бөлімшелер, ТК Аппарат басшысы, ТК мүшелері		2017-2021 жылдары
комиссиясының жүйесін дамыту	2. Тексеру ақпараттық		
17	АЖ «Ревком» мемлекеттік жүйелермен ведомстволық интеграция жүйесі бойынша аяқтау	ақпараттық ақпараттық жұмыстарды	27. АЖ ” Ревком” үкіметтің” ақпараттық мен басқару органдармен
18	Мемлекеттік аудит және қаржы бақылау базасына біртұтас деректер уақтылы және толық ақпарат беру		28. Мемлекеттік қаржылық бақылау ақпаратты ұсыну бірнеше бірнеше толықтыруды
19	АЖ “Ревком” ақпараттық модульдер актуальдандыру заңдарындағы өзгерістерге		29. Өзектендіріліп толтыру ведомстволық

	сәйкес, аудиторлық қызметінің сараптамалық-талдау, әдіснамасы	орналастырылған анықтылығын
	30. АЖ «Ревком» функционалдық талаптарды қалыптастыру үшін өзгерістер енгізу	ТК Аппарат бөлімшесі, ТК құрылымдық бөлімшелері, ТК жауапты мүшесі
31. АЖ «Ревком» ақпараттық модуліне қойылатын техникалық талаптарды қалыптастыру	ТК Аппарат басшысы, ТК барлық құрылымдық бөлімшелері, ТК жауапты мүшесі	қажет болған жағдайда
3. Тексеру комиссиясының қоғаммен, мемлекеттік органдармен өзара іс-қимылы (мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау органдарымен өзара іс-қимылды, құқық қорғау органдарымен, әкімдік және мәслихат)		
20	Мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау барлық органдары Үйлестіру кеңесінің отырыстарына қатысу	32. Үйлестіру кеңесінің отырысына ұсыныстар енгізілуіне қамтамасыз ету
33. Үйлестіру кеңесінің шешімдерін орындау және ақпарат ұсыну туралы және Үйлестіру кеңесінің шешімдерін іске асыруын қамтамасыз ету	ТК мүшелері ТК құрылымдық бөлімшелері, ТК Аппарат басшысы	2017-2021 жылдар аралығында
21	Мемлекеттік аудит объектілерінің тізбелерін қалыптастыру кезінде өзара іс-қимылын қамтамасыз ету	34. Мемлекеттік аудит объектілерінің тізбесімен алмасу
		35. Аудит объектілерінің бағыттарын жұмыс топтарына тағайындау және өткізу
36. Мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау қорытындысы	ЖБТЕ, ТК мүшелері	Жыл сайын

<p>бойынша аудиторлық іс-шаралар тізбесін өзгерту кезінде және ақпарат детальдық тізбесін алмасуды ұйымдастыру</p>		
<p>22</p>	<p>Прокуратурамен және өзге де құқық қорғау органдарының ведомствоаралық қатынастарды нығайту</p>	<p>37. Қылмыстық құқық бұзушылық анықталған объектісінің адамдарының мемлекеттік қорғаныс асыру мәселесінде аудиторлық қорғау органдарының уәкілетті органдарымен (немесе) бұзушылық сондай-ақ органдарымен бұйрықтар шығару</p>
		<p>38. Қорғаныс комиссиясының қабылданған шешімдерін салыстырып жүргізу шеңберінде құқық қорғаныс берілген</p>
<p>39. Аумақтық құқық қорғау органдарының кеңесінің отырыстарына қатысуын қамтамасыз ету</p>	<p>ӘҚБ</p>	<p>2017-2021 жылдары</p>
<p>40. Мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау детальдық тізбесін өзгерту және мемлекеттік қаржылық бақылау кезінде, сондай-ақ тізбесін бекіткеннен кейін тізбесін жіберуді қамтамасыз ету</p>	<p>ТК мүшелері, ЖБТЕ</p>	<p>2017-2021 жылдары</p>
<p>23</p>	<p>Тексеру комиссиясының қызметін жариялылығын қамтамасыз ету тетіктерін жетілдіру</p>	<p>41. Мемлекеттік мәселелері сараптамалық шаралар маңызды қорытындыла</p>

			брифингтер, өткізуді жүзеге асыру
			42. Тексеру Комиссиясының Төрағасының «Тексеру және интернет-ресурстарды бақылау және жауап» бағдарламасын дамытып, оның арқылы пайдалану
43. Тексеру комиссиясы маңызды іс-шараларды өткізу кезінде бұқаралық ақпарат құралдарының өкілдерін тарту	ӘҚБ, ТК құрылымдық бөлімшелері, ТК Аппарат басшысы		қажеттілігіне
24	Қызметтерді пайдаланушылардың (аудиторлық есеп) негізгі бағыттарын анықтау жөнінде ақпаратпен алмасу үшін тиімді қарым-қатынас тәсілдерін қолдану		44. Қызметтерді орындау және алмасуды аудиторлық әрбір қызметші (құрылымдық бөлімшелерінің аудит өлшемдерін талқылау)
			46. Тексеру тәуелсіздігін талаптарды ынтымақтастық және ақпарат мәселелері бөлімшелерімен органдармен және бюджетті тәртіпті арттыру
47. Атқарылған жұмыс нәтижелері туралы өкілеттігі, миссиясы, стратегиясын әзірлеу және жүзеге асыруды, Тексеру комиссиясының Медиа-жоспарына ақпараттың қолжетімділігін қамтамасыз ету	ӘҚБ, ТК құрылымдық бөлімшелері, ТК Аппарат басшысы		2017-2021 жылдары

Ескертпе: аббревиатуралардың толық жазылуы:

БАҚ – бұқаралық ақпарат құралдары

ТК – Оңтүстік Қазақстан облысы бойынша Тексеру комиссиясы
ИАЖ “Ревком” – Интеграцияланған ақпараттық жүйесі “Ревком”
ЖБТЕ – Жоспарлау бөлімі, талдау және есептілік
НҚА – нормативтік құқықтық акт
ПӘ – Қазақстан Республикасы Президентінің Әкімшілігі
СББ – Сапаны бақылау бөлімі
МАБ – Мемлекеттік аудит бөлімі
ӘҚБ – Әкімшілік-құқықтық бөлімі
ПБҚ – Персоналды басқару қызметі